

allt ljus på

ARRANGÖRERNA

FYRA exempel

PÅ KULTUR I VÄSTS ARBETE
MED ARRANGÖRSUTVECKLING

42 KONSTEN ATT NÅ UT
Kultur i Västs arrangörsträff i oktober 2013

44 NÄTVERKANDE I NORR
Arrangörsresa till Umeå Jazzfestival

46 CHECK!
Nätverksdagar för unga arrangörer

48 ARRANGÖRSNÄTVERK VÄST
Nykläckt idé som kanske fortsätter

VI MÅSTE PRATA OM **5**
ARRANGÖRERNA
en sammanfattning av genomlysningen

17
ALLT LJUS PÅ
ARRANGÖRERNA
Bakgrund och genomförande

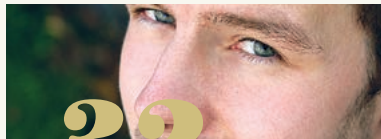
22
SÅ GJORDE VI

SÅ ARBETAR KULTUR I VÄST
med arrangörsutveckling **36**

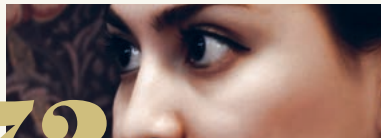
FYRA arrangörer

28 SONJA HANSON
Veteran som brinner för bra jazz

32 FILIP DARJ
Kräftskivan som blev en festival

72 TATIANA MADRID
Van att fixa det mesta

76 CHRISTER OLSSON
Skyll aldrig på publiken!

SÅ SVARADE **51**
ARRANGÖRERNA
Resultat och analys av den
första enkäten

SÅ SVARADE **62**
KOMMUNTJÄNSTEMÄNNEN
Resultat och analys av den
andra enkäten

FYRA HINDER FÖR **80**
VIDGAT DELTAGANDE

82
FRÅGOR OCH SVAR
från MAIS och Kulturrådet

Bilaga **88**
EKONOMISKT
ARRANGÖRSSTÖD
i Västra Götalands kommuner
– en guide

vi måste prata om .. arrang- örerna

En sammanfattning av genomlysningen

grattis

Västra Götaland! I regionen finns flera hundra ideella arrangörer som vecka efter vecka och år efter år arbetar för att kulturen ska få sin plats i samhället. Alla som befolkar denna region kan vara stolta och glada över att så många lägger sin tid, på eller utanför arbetet, på att förgylla, utveckla och utmana vår fritid och vårt intresse för kultur och musik. Det är grannar, kollegor och släktingar och kanske man själv.

Musikscenen är beroende av att arrangörerna, såväl ideella som ekonomiskt burna, får kulturhjulena att rulla på landsbygd, på mindre orter och i storstäderna.

I regionens 49 kommuner finns dessutom ett stort antal tjänstemän och andra yrkesverkssamma som fördelar bidrag, stöttar det lokala kulturlivet och lägger tid och kunskap på att själva arrangera och på så sätt värnar om en bred kulturscen.

Det ska vi ta fasta på och arbeta vidare för!

Ett nytt sätt att tänka

Västra Götalandsregionens strategiska område "Vidgat deltagande" har som målsättning att kulturlivet ska vara tillgängligt för alla. Det verkar för att stärka de mänskliga rättigheterna, utmaningar och insatser för det prioriterade barn- och ungdomsarbetet, folkbildningen samt den idéburna sektorn/sociala ekonomins roll.

Här tydliggörs att ett vidgat deltagande inte bara handlar om bredare publikgrupper och större allmän tillgänglighet utan också om ett helt nytt sätt att tänka utifrån organisationsstrukturer, vems historia som berättas och kulturarv. Det innebär en medvetenhet kring de maktstrukturer som finns. Det innebär också att ställa frågan kring vad och vilka som premieras i offentlig bidragsgivning och vilka instrument för ett vidgat deltagande som används.

För Kultur i Väst som utförandeorganisation är det viktigt att arbeta utifrån detta strategiska område när det gäller arrangörsutveckling. Vi

”Musikscenen är beroende av att arrangörerna får kulturhjulen att rulla på landsbygd, mindre orter och i storstäderna.”

Lider vi brist på arrangörer med annan bakgrund än svensk, eller når vi bara inte dessa genom våra befintliga nätverk?

34
av
49

tjänstemän inom kultur- och fritidsförvaltningarna svarade på vår enkät.

har under processen med genomlysningen låtit de utvecklingsfaktorer som påverkar ett vidgat deltagande även genomsyra våra slutsatser och vår sammanfattning. Dessa faktorer är ett jämlikt kulturliv, jämställdhet, mångfald, minoriteter, tillgänglighet, barn och unga, folkbildning, idéburen sektor/social ekonomi.

Brist på svar väcker frågor

Vi skickade ut 456 förfrågningar till arrangörer av skilda slag och fick svar från 20 procent av de tillfrågade. Några av dessa fyllde endast i ett fåtal uppgifter.

Det finns många orsaker och skäl till att man väljer att inte svara på en enkät: Tidsbrist är en självklar anledning, men det kan också handla om osäkerhet kring alla de frågor som ställs, vilket mandat man har i sin organisation, kanske är inte all kunskap om verksamheten samlad hos en person. Det är också en tendens i tiden att i mindre utsträckning svara på enkäter, det talas om en form av enkättrötthet. Vi tror att ett sätt att förbättra resultatet i framtiden handlar om att rikta sig till mer specifika målgrupper så att sammanhanget och relevansen blir mer uppenbar.

Vårt urvalskriterium var att använda de befintliga e-postregister som finns på Kultur i Väst och KulturUngdom. Här kan finnas svagheter

då det med all säkerhet här saknas arrangörer som vi har bristande kunskap om. Det kan handla om nya arrangörer eller de som av olika skäl inte har kontakt med Kultur i Väst.

Hur representativa är de svar vi har fått in i vår enkät? Det är en komplicerad fråga. Det är viktigt att de som svarar är representativa för den målgrupp som undersöks, men så är det inte alltid. Man vet från undersökningar att kvinnor svarar oftare än män, högutbildade oftare än lågutbildade, svenskfödda oftare än utlandsfödda (**se till exempel www.issuu.com/universityofgothenburg/docs/guj6-2013**).

Vi skickade ut två enkäter. Den enkät som riktade sig till tjänstemän inom kultur- och fritidsförvaltningar fick svar från 34 av 49 kommuner. Det kan synas gott nog, men är ändå en källa till reflektion. Vi beslöt oss för att ringa runt till tjänstemännen i kommunerna för att höra om anledningen till den låga svarsfrekvensen. Man svarade att man låtit bli att svara då man inte ansåg sig vara ”rätt person” eller att ”någon annan borde ha svarat” alternativt ”trodde att någon annan svarat”.

Förändring börjar med kunskap

Det visade sig också att mycket få kommuner hade tillgänglig statistik över antal i publiken,

16

år eller
längre.
Så länge
hade de
flesta arrangörerna bedrivit
sin verksamhet.

**Föreningsformen
lockar inte de unga
och nya arrangörerna
utan istället det
informella och flexibla.**

genusfördelningen i publiken och på scenen eller genrespridning.

Med tanke på att det är offentliga medel för kultur som förmedlas tror vi att det i framtiden är sådan statistik som kan stötta arbetet med mångfald, tillgänglighet och jämställdhet. Det är också en demokratisk fråga kring hur och till vilka medel tillfaller.

Ur ett ideellt arrangörsperspektiv skulle det vara gynnsamt med en större tydlighet kring detta. På så sätt skulle också kommunerna stärka sin roll i länken lokalt-kommunalt-regionalt-nationellt, vilket vi anser bidrar till att arrangörerna om några år kan få större utdelning av samverkansmodellen.

En annan viktig poäng är att de frågeställningar kring arrangörskap och arrangörer som lyfts fram i enkäten också ger en bild av vad som krävs för att förändra och förbättra villkoren inom området. En ökad kännedom kring detta hos tjänstemännen, politiker och i arrangörsleden spelar en avgörande roll för ett rikt kulturliv.

Vi tror även att många ideella arrangörer skulle vinna på att föra statistik och en tydlig dokumentation över sin verksamhet. Dels över vilka artister som bokas för att synliggöra mönster vad det gäller jämställdhet och mångfald. Men också vad det gäller att lära känna

sin publik. Hur många är återkommande? Hur hittade man till arrangemanget? Vilken ålder har publiken i genomsnitt? Detta för att kunna ta nödvändiga steg vad det gäller publikutveckling, marknadsföring och ekonomisk tillväxt. Kultur i Väst hoppas kunna arbeta främjande med detta i sin verksamhet.

Nästa generations arrangörer

Vi ser att de flesta musikgenrer representeras på något sätt i regionen, med variationer mellan kommunerna. De allra flesta arrangörer vi har kontakt med i vårt dagliga arbete är organiserade som föreningar. Föreningens form i sig verkar dock inte locka de unga och nya arrangörerna på samma sätt som förr. För dem verkar istället det informella och flexibla ofta vara lösningen. Vad gör det med arrangörsstrukturerna som de ser ut idag?

I vår enkät var majoriteten av de svarande organisationer som bedrivit verksamhet i 16 år eller längre. Arrangörerna tillhör i många fall en äldre generation. Vid en kartläggning av kommunernas hemsidor finns det skiftande nivåer vad det gäller att synliggöra möjlighet till stöd för musikarrangörer. Att vara tillgänglig kan leda till att fler och nya typer av arrangörer söker samverkan och därmed uppmuntras i sitt arbete.

Foto: Photospin

”För vi vill ju ha en kulturscen där allt ryms. Gammal och ung, erfaren och ny, från alla tänkbara bakgrunder och med alla tänkbara bevekelsegrunder och drivkrafter. Det är det som ger ett dynamiskt och livskraftigt kulturliv för invånarna.”

Det finns i nuläget inga gemensamma långsiktiga metoder att främja nya/unga intresserade att arrangera och sprida kultur. Däremot är enskilda satsningar, som exemplet Check! som beskrivs i genomlysningen, ett steg att arbeta med dessa frågor. Vi anser att Kultur i Väst i samverkan med andra organisationer kommer att behöva arbeta aktivt med förutsättningarna för generationsskifte inom arrangörsleden.

Alla måste rymmas

Eller ska vi se på problematiken utifrån ett annat perspektiv? När vi larmar om ett åldrande arrangörsled och brist på arrangörer, är det egentligen bara så att dessa lösa constellationer inte syns på vår radar? Hur ska i så fall offentliga stöd och medel komma dessa arrangörer till del?

Detsamma gäller arrangörernas mångfald när det kommer till bakgrund. Den absolut största majoriteten av de svarande (och tillfrågade) arrangörerna i genomlysningen har helt svensk bakgrund. Även i detta finns en fråga som vi inte har svar på. Lider vi brist på arrangörer med annan bakgrund än svensk, eller når vi bara inte dessa genom våra befintliga nätverk? Hur öppnar vi i så fall upp systemen så att offentliga stöd och medel kommer även dessa arrangörer till del? Hur gör vi för att bli synliga för Sveriges nationella minoriteter?

För vi vill ju ha en kulturscen där allt rymms. Gammal och ung, erfaren och ny, från alla tänkbara bakgrunder och med alla tänkbara bevekelsegrunder och drivkrafter. Det är det

som ger ett dynamiskt och livskraftigt kulturliv för invånarna. Men för att alla ska rymmas och synas så behöver också våra skattefinansierade verksamheter göra allt för att just se, och gerum. Nya marker måste brytas och för det krävs engagemang, mod och strukturförändringar. Kultur i Väst måste vara relevant för många fler arrangörer.

Vägen mot 50/50

Ett ansvar som vilar på arrangörens axlar är scenernas genusbalans. Arrangörerna som svarade på våra frågor uppger att de bokar 33 procent kvinnor till sina scener. Det innebär att vi i så fall är på rätt väg.

Vad är det då som gör att man inte tar det sista stapplande steget för att komma i 50/50-målet och vi kan sluta arbeta aktivt för en jämställd musikscen? I dag finns det verktyg att använda om de egna idéerna inte räcker till för att hitta kompetenta kvinnliga akter (exempelvis Rättviseförmedlingen, Nätverket 50/50, Imprå, Kvast och Jämställd Festival).

Här vågar vi dra två slutsatser. Antingen är arrangören 1) ovetande om strukturerna och verktygen för att rätta till balansen och/eller 2) obenägen att åtgärda problemet. Kultur i Väst och andra organisationer måste fortsatt verka för

och ställa krav kring en jämställd scen. Vi vet sedan tidigare att bäst resultat nås i samverkan med andra instanser: Kulturskolor, högskolor, musikbolag, offentliga organisationer och inte minst arrangörerna.

Även arrangemangens tillgänglighet är en angelägen fråga. Alla invånares rätt att utöva och uppleva kultur kräver tillgängliga lokaler, scener och information. För arrangörer som behöver inspiration och kunskap i frågan finns mycket resurser och information att tillgå, exempelvis hos Kultur i Västs konsulent för tillgänglighet.

Publikutveckling – fortsättning följer

Det stora flertalet av arrangörerna arbetar aktivt med publikutveckling, enligt enkäten. Det framgår dock av kommentarerna att många använder begreppet som synonymt med information och marknadsföring. Ingen valde heller att kommentera begreppet.

Vi tolkar det som att det finns anledning att följa begreppet längs vägen och att initiera verksamhet som fördjupar och förtydligar värdet av publikutveckling. Här ryms många nycklar till vidgat deltagande, ökad delaktighet och engagemang i konsten.

Arrangörerna i det nya kulturlandskapet

I Myndigheten för kulturanalys rapport 2013:2 konstateras att det hittills inte skett några större förändringar i hur de statliga bidragen till regional kultursamverkan fördelas mellan och inom regionen när det gäller det medel som fördelas med kulturplanerna som underlag. Dock har

det skett förändringar i arbetssätt och retorik om kulturpolitik på regional nivå och ”möjligheten till regionalprioriteringar och variationer är en av de idéer som nu börjar slå rot”.

Vad det kommer att ha för konsekvenser för arrangörerna är för tidigt att säga. Möjligtvis kan vi ana att vi är mitt i ett paradigmskifte där det finns en infrastruktur kring de etablerade arrangörer som verkat en längre tid medan de nya, såväl ålders- som idémässigt, ännu inte ingår den bilden. Frågan är vad det leder till på sikt. Ett nytt myllrande dynamiskt kulturlandskap där samordning inte är det centrala – eller glapp mellan organisationer där kunskap och synergieffekter tappas?

Kanske måste arrangörerna först bli mer synliga i kulturplanerna och erkännas sin roll för kulturlivets förutsättning. Tänk om arrangörskap lyftes upp som ett eget scenkonstområde jämte dans, film, musik etcetera?

Ökad koncentration i storstäderna

I Kulturrådets och Konstnärsnämndens rapport Arrangörer på musikområdet (2013) framkom att det skett en ökad koncentration av arrangörer i storstäderna, medan arrangörer på mindre orter får svårare att hitta produktioner till rimligare priser.

I Västra Götaland finns Sveriges näst största stad Göteborg som präglas av sitt rika musik- och kulturliv. Det har både positiva och negativa effekter för resten av regionen. Storstaden är en källa till inspiration och möjlighet till påfyllnad för arrangörsledet. Här finns det större utrym-

”Tänk om arrangörskap lyftes upp som ett eget scenkonstområde jämte dans, film, musik etcetera?”

me för experiment och nytänkande som nya arrangörer kan ta till sig och prova i en mindre kommun.

Det finns också möjlighet för till exempel Kultur i Väst att vara en samverkanspart till en större arrangör i Göteborg och flera mindre i andra kommuner när det gäller större internationella akter och på så sätt erbjuda produktioner till ett bra pris. Att fortsätta arbeta med turnéslingor och samverka är ett viktigt arbete.

Å andra sidan blir storstaden en konkurrent till de mindre kommunerna. Särskilt när det gäller publiken. Unga vuxna väljer också ofta att flytta från mindre orter. Många tjänstemän i kommunerna redogör kring att det är svårt att hålla kvar de nya arrangörerna.

Samtidigt ser vi att nya banbrytande projekt också föds i kommunerna runt om i regionen och att det finns arrangörer med lång uthållighet och stabilitet. Att inte alltid ha tillgång till ett mångfacetterat kulturliv föder lust och vilja till att själv bidra.

Arrangörerna vill bli fler

Hur ser då arrangörerna själva på sin framtid, sina behov och sina utmaningar? Citatet från en arrangör nedan kan sammanfatta vad många känner:

”De största utmaningarna är att hitta personer som vill vara med och arbeta i verksamheten. Vi är för få, för mycket arbete ligger på några få.”

Från arrangörsföreningarna märker vi också stor oro över att generationsväxlingen i föreningarna på olika sätt inte slår igenom i den

”Vi behöver få politiker och beslutsfattare att förstå värdet av vår verksamhet och vi behöver resurser för att genomföra den – konkret stöd: ekonomiskt, subventionerade produktioner eller praktiskt arbete.”

takt man önskar. Det är en problemställning som de själva identifierat som signifikant och betydelsefull.

”Vi behöver få politiker och beslutsfattare att förstå värdet av vår verksamhet och vi behöver resurser för att genomföra den – konkret stöd: ekonomiskt, subventionerade produktioner eller praktiskt arbete.”

Att bredda kulturutbudet och att attrahera en yngre publik är andra utmaningar.

Dock är det en problematisering som vi inte lika ofta påträffar hos tjänstemän i kommunerna. Vi kan i genomlysningen notera att samtalen och samarbetena mellan föreningar och tjänstemän generellt inte är utvecklade på ett sådant sätt att en gemensam problematisering kring dessa frågor pågår eller är påbörjad.

Med stöd av Västra Götalandsregionens Kulturplan 2013-2015 menar vi att en långsiktig samverkan kring och fokus på arrangörsutveckling i kommunerna är nödvändig.

Behov av nätverk och samverkan

Det framkom i våra enkätsvar att det även finns ett stort behov av nätverk och kunskapsöverföring hos och mellan arrangörerna. Att hålla igång nätverk kräver ekonomi samt en sammanhållande part. Det finns alltid en risk att det ebbat ut eller inte når alla. Vår erfarenhet

är dock att när det fungerar så upplevs det som viktigt och inspirerande.

Vi tror att Kultur i Väst har en viktig uppgift i den typen av nätverk. Arrangörsledet befinner sig i en nyorienteringsfas gällande kunskap om ekonomi, stödformer och att vara i dialog med den nationella, regionala och lokala infrastrukturen som håller på att skapas i samverkansmodellen.

I rapporten Arrangörer på musikområdet ligger ansvaret för fördelning av verksamhetsbidraget till arrangörer på musikområdet kvar hos de riksorganisationer som i fortsättningen är intresserade. Här sägs också att arrangörsverksamhet som inte är av yrkesmässig art men som ändå bedöms som kulturpolitiskt angelägen får prövas i annan ordning.

Som ideell eller småskalig arrangör upplevs det många gånger som snårigt att hitta fram till rätt ekonomiska bidrag. Kanske det i dagsläget inte heller finns rätt stödformer för många. Här hoppas vi på en utveckling och nya samtal där arrangörernas behov kan stå i fokus. Hur vi än vrider och vänder på begreppet arrangörsutveckling är det ekonomi, pengar, medel, stöd, bidrag etcetera som kommer först och sist i behovstrappan.

Arrangörerna uttrycker oro och frustration över att inte ha råd att verka eller sätta igång

med sin verksamhet. Det behövs mer support till de ideella vad det gäller olika finansieringsformer.

Återigen är samverkan ledordet. Vi menar att de idéburna organisationerna tillsammans med kommun och region är viktiga medskapare av välfärden i Västra Götaland.

Efterlyser stöd och hjälp

Ett annat tema som med jämna mellanrum kommer upp hos de ideella arrangörerna är det regelverk som omgärdar ett arrangemang. Tillspetsat kan man säga att varje regel är ett potentiellt hinder för genomförandet.

Vad kan vi göra för att underlätta detta utan att tumma på säkerhet och lag? Vad kan kommunen göra för att stötta, särskilt nya i detta arbete? Vi tror att detta kan vara ett betydelsefullt tema i samverkan från kommun till lokal arrangör. Många av musikföreningarna har även angett behov av hjälp med marknadsföring, information och annan administrativ hjälp.

Störst av allt är kärleken

Vad får då arrangörerna att fortsätta? Det enkla och mest giltiga svaret är förstås – kärleken till musiken. Men platsen för musiken är också viktig. Inte sällan där man själv bor eller verkar. Att kunna erbjuda en mötesplats för samhörighet och gemenskap med andra har visat sig vara en viktig del av de ideellt arbetande musikarrangörernas drivkrafter.

Hos tjänstemännen har många i uppdrag att samverka med eller stötta de lokala arrangörerna. Vi har också en kulturpolitik som fortsätter uppmuntra och främja att alla som vill arrangera ska kunna arrangera. Finns det ingen bra folkmusik där du bor – starta en musikförening eller ett nätverk!

Nu tar vi nästa steg!

Kultur i Väst vill verka för att dessa grundförutsättningar och drivkrafter kan bemöta det krav på professionalisering av arrangörsleden som nu ställs från Kulturrådet och Konstnärsnämnden. Det är angeläget hur ideella drivkrafter och krav på ökad professionalisering kan samverka för att skapa bästa möjliga förutsättningar för arrangörer att arrangera, kommuner att stötta sin föreningsverksamhet och för Västra Götalandsregionen att samverka med civilsamhället för att i enlighet med samverkansmodellen distribuera kultur till hela regionen. Att arrangörsledet utvecklas till att det finns utrymme för såväl hög kvalitet som ideell lust i ett slags gynnsam arrangörsfläta. De idéburna organisationerna är medskapare av välfärden och mycket viktiga för den sociala ekonomin.

Låt oss hoppas att denna genomlysning av musikarrangörer i Västra Götaland bidrar till ytterligare medvetenhet och utrymme för reflektion och diskussion kring till de komplexa krav på utveckling som arrangörsorganisationer står inför.

Låt oss gå en framtid till mötes med livliga, utvecklingsbara arrangörsnätverk. Låt oss än en gång upprepa att starka arrangörer är grundförutsättningar för att Västra Götaland ska bli en region där kulturen når ”alla”, eller åtminstone har potential att erbjuda ett levande kulturliv till så många som möjligt.

Tack!

Du som bokar alla band, river varje biljett, ställer fram varenda stol som ska sittas på av varje kulturbesökare i hela regionen. Utan er arrangörer blir det ingen kultur. Tänk på det nästa gång du låter ridån gå upp, att det är du som ger musiken en plats. Det är ett stort, viktigt, roligt och utmanande arbete – som borde applåderas varje dag. ■

allt ljus på arrang- örerna

Bakgrund och genomförande

Foto: Photospin

Utan arrangörer kan det kvitta vilken utomordentlig scenkonst vi har. Den kan vara nyskapande, traditionsbärande, ifrågasättande, humörhöjande, känsloreflekterande – det spelar ingen roll om det inte finns

arrangörer med kompetens och engagemang som ges möjlighet att se till att upplevelserna förmedlas till en publik. En rad organisationer, ideella och ekonomiska föreningar, kommuntjänstemän, stiftelser, Folkets Hus och Parker, studieförbund, hembygdsföreningar, kulturhus och nätverk utgör det arrangörsled som gör ett myllrande och rikt kulturliv möjligt.

Arrangörsutveckling är viktigt utifrån många aspekter i kulturlivet och samhällsutvecklingen. Arrangörerna är förutsättningen för att scenkonsten ska kunna få den plats den behöver och för publikens möjlighet att ta del av upplevelser. Arrangörerna är också en viktig del i civilsamhället och har en roll i vår sociala ekonomi. Ett välutvecklat arrangörsled stärker demokrati och möjliggör ett kulturliv med jämställdhet och mångfald. För en kommun är arrangörerna en

viktig resurs för platsens attraktionskraft och tillväxt.

I den kulturstrategi som Västra Götalandsregionen har antagit: En mötesplats i Världen, Västra Götalandsregionens Kulturstrategi 2012– antas ett antal strategiska områden där arrangörsutveckling är grundläggande för det strategiska området Ett vidgat deltagande. Det innebär:

”Ett kulturliv som ska vara tillgängligt för alla. Ett vidgat deltagande handlar inte bara om bredare publikgrupper och större allmän tillgänglighet utan också om ett helt nytt sätt att tänka utifrån organisationsstrukturer, berättelser och inte minst kulturarv.”

”Ett vidgat deltagande innebär medvetenhet kring de maktstrukturer som finns. Vi vet genom olika rapporter att utanförskap inte minskar, där många grupper fortfarande står utanför det demokratiska systemet. Vad och vilka premieras i offentlig bidragsgivning? Västra Götalandsregionen ska utifrån ett vidgat deltagandeperspektiv fördjupa arbetet genom samverkan, forskning, nya insatser, dialog, omvärldsanalys och flexibilitet. Dialoger måste föras i hela länet för ett framgångsrikt arbete.”

I strategin tydliggörs hur viktigt det är med samverkan. Både med skola, folkbildning, universitet, föreningsliv, arbetsliv och hälso- och sjukvård. Arrangörsutveckling är också ett viktigt verktyg för att som strategin beskriver ”motverka aktivt och långsiktigt de diskrimineringsgrunder, men också geografiska avstånd, som hindrar eller försvårar deltagande i regionens kulturliv. Verka för ett kulturliv som präglas av jämställdhet och interkulturell dialog.”

Arrangörerna är en oumbärlig del i den ”reenighet” där de övriga två beståndsdelarna är scenkonsten och publiken.

Samtidigt som Kultur i Väst började planera för en genomlysning av arrangörsområdet kom rapporten från Statens Kulturråd och Konstnärsnämnden Arrangörer på musikområdet (2013). Vi har låtit den vara en del av bakgrunden för vårt eget arbete, som har fokus på musikarrangörer i Västra Götaland.

1974 fattade riksdagen ett kulturpolitiskt beslut som innebar att Sverige skulle sträva efter att ha en heltäckande nationell kulturpolitik, jämte de uppdrag som kommunerna redan hade genom bibliotek, kommunala musikskolor och folkbildning. På 1960-talet bildades Rikskon-

serter efter en modell liknande den Riksteatern haft sedan 1930-talet. Så småningom startade även Regionmusiken och Länsmusiken. Både Rikskonserter och Länsmusikens uppdrag har varit att sprida och förmedla musik till bygdegårdar, Folkets Hus, kulturhus och andra scener.

I dag har strukturerna efter epoken med Länsmusiken börjat ändra form. Rikskonserter efterträddes av Statens Musikverk, vars huvudsakliga syfte är att främja ett varierat musikaliskt utbud präglat av konstnärlig förnyelse och hög kvalitet. Myndigheten ska också bevara, främja och tillgängliggöra teaterns, dansens och musikens kulturarv.

Kultur i Väst arbetar enligt Kultursamverkansmodellen (**läs mer på: www.regeringen.se/sb/d/14028**), vilket innebär en nyorientering kring musikarrangörernas förutsättningar och utmaningar. Modellen innebar då den genomfördes ett nytt sätt att fördela vissa statliga medel till regionala och lokala kulturverksamheter där musikarrangörer ingår.

Från 2013 ingår samtliga län utom Stockholms län i modellen, vars mål är att kulturen ska komma närmare medborgarna. Regionen har fått ett ökat ansvar och därmed ökad frihet

inom kulturområdet. Staten har dock ett fortsatt övergripande strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitiken.

Kultur i Väst förvaltar delar av det regionala musikuppdraget och fokuserar på främjande verksamhet och förmedlar årligen ett antal konserter i länet. Vara Konserthus och Kultur-Ungdom är två andra organisationer i Västra Götaland som delar detta uppdrag. Utöver dessa tre finns en rad aktörer med regionalt stöd som verkar för musik. Några av dessa är Göteborgs-Operan och Göteborgs Symfoniker.

Den förändrade länsmusikroll som initierades av Västra Götalandsregionen då det regionala musikuppdraget infördes har bidragit till att utveckla musik- och musikteaterkonsterna i Västra Götaland i enlighet med principerna om samverkan och mångfald.

Fler aktörer har nu inflytande över de tillgängliga resurserna, vilket stärker infrastruktur, institutioner, festivaler och intern samverkan. (Se även Västra Götalands regionala kulturplan 2013–2015, Västra Götalandsregionen, Kultur-nämnden)

I rapporten Arrangörer på musikområdet ges en översikt och sammanfattning av infrastrukturen för svenska musikarrangörer. Sedan början av 1970-talet har staten varit med och fördelat verksamhetsbidrag till enskilda arrangörer och till deras riksorganisationer. Syftet är och har varit att så många invånare som möjligt ska ha tillgång till musik och att arrangörer på musikområdet ska få stöd för att sprida musik av hög kvalitet till så många människor som möjligt.

Här finns också förslag kring verksamhetsstödet. Enligt Kulturrådets och Konstnärsnämndens bedömning bör ansvaret för fördelning av verksamhetsbidraget till arrangörer på musikområdet i huvudsak kvarstå i samma omfattning

som i dag hos de riksorganisationer som i fortsättningen är intresserade, förutom de organisationer som nämns i avsnitt 14.8. Det vill säga:

- Med stöd av förordningen (2012:516) ska verksamhetsbidrag till arrangörer på musikområdet kunna ges till aktör som är verksam inom Sverige och som bedriver verksamhet av professionell art.
- Sådan arrangörsverksamhet som inte är av yrkesmässig art men som ändå bedöms vara kulturpolitiskt angelägen får prövas i annan ordning.
- Riksorganisationerna bör få ersättning av Kulturrådet för sitt fördelningsarbete även i fortsättningen.
- Arrangörerna kan söka statsbidrag hos antingen en riksorganisation eller direkt hos Kulturrådet. Arrangörer som söker hos Kulturrådet bedöms av en referensgrupp.
- Kulturrådet och riksorganisationerna har en gång om året ett gemensamt uppföljningsmöte kring fördelningen.
- Kulturrådet utformar under 2013 efter samråd med riksorganisationerna direktiv för stödet till lokala arrangörer på musikområdet.
- Det är viktigt att staten stödjer festivaler som kan sägas ha nationell betydelse både ur ett konstnärligt perspektiv och ur ett medborgarperspektiv. Sådana ansökningar ska utan undantag prövas av den referensgrupp som föreslås tillsättas vid Kulturrådet inom ramen för det föreslagna stödet till det fria musiklivet.

Så långt Kulturrådets förslag. Frågan är vad som händer med förslagen och hur de framtida arrangörsleden påverkas.

Vi ser att förslagen från Kulturrådet innebär ett fortsatt uttalat stöd och en politisk vilja att lyfta och stärka arrangörerna. I rapportens förslag finns en förändring sedan tidigare: Att inte ge fortsatt stöd till Kontaktnätet och Musik- och Kulturföreningarnas samarbetsorganisation (MoKS), som enligt Kulturrådet i hög grad ägnar sig åt icke-professionell verksamhet. Detta skapade stort missnöje och debatt hos de båda organisationerna (se intervju med Vanessa Labañino, ordförande för Musikarrangörer i Samverkan, MAIS, samt Per Svenson och Luciana Marques, utredare respektive handläggare på Statens Kulturråd).

I Kulturutredningen 2009 ansåg man att den regionala samordningen på arrangörsområdet borde ses över för att få en närmare koppling mellan de ideellt verksamma musikarrangörerna, Riksteatern och de regionala teatrarnas och musikinstitutionernas verksamhet.

I Arrangörer på musikområdet rapport görs analysen och slutsatsen att det statliga stödet i stora delar fungerar bra. Genom denna analys och genom de förslag rapporten lägger fram vill man skapa bättre förutsättningar för arrangörsverksamhetens olika delar. Det ska ske genom att stärka samhällets stöd och genom att ställa tydligare krav på arrangörsledet.

Det framkommer också att det skett en ökad koncentration av arrangörer i storstäderna, medan arrangörer på mindre orter får svårare att hitta produktioner till rimligare priser.

Mot denna bakgrund var vår genomlysning angelägen.

En övergripande frågeställning har varit: Vilka hinder, utifrån ett arrangörsperspektiv, finns för ett vidgat deltagande – för att kulturen ska nå alla människor i Västra Götaland?

Syftet med denna genomlysning är också att förtydliga bilden av läget och förutsättningarna för musikarrangörer i Västra Götaland. Vi vill få en klarare bild av arrangörernas behov och utmaningar. Var står man och vilka behov finns i det kulturpolitiska landskap som kallas Samverkansmodellen?

Detta för att Kultur i Väst genom sina konsulenter inom arrangörsutveckling på det mest relevanta sättet ska kunna stötta och verka för arrangörers framtida villkor i regionen.

Vilka hinder finns för ett vidgat deltagande?

Syftet är också att samla in och presentera material och fakta. Vi vill dokumentera nuläget och på så sätt visa på det engagemang, den strävan och den vilja som finns hos arrangörerna – men också på deras drivkrafter och utmaningar.

Vilken är Kultur i Västs viktigaste uppgift? Vad behöver arrangörerna? Hur ser nuläget ut i Västra Götaland? Vilka stödsystem finns i kommunerna och hur nyttjas de? Hur samverkar kommunerna med arrangörerna?

Vi vill få ett nytt grepp om det fält vi verkar inom. Vi vill också synliggöra arrangörernas arbete och Kultur i Västs roll inför framtiden.

Vi som genomfört och sammanställt genomlysningen var initialt Karin Stammarnäs, Nils Wiklander och Carita Forslund. Helen Liljedal och Astrid Ekermo har tillkommit och varit med och slutfört arbetet. Dessa personer har utgjort arbetsgruppen och är genomlysningens ”vi”.

Vi arbetar alla som konsulenter för arrangörsutveckling på Kultur i Väst. Ta gärna kontakt med oss i alla frågor som gäller arrangörsutveckling. ■

www.kulturivast.se/arrangorsutveckling

SÅ GJÖR

Arbetsgruppen på Kultur i Väst arbetade fram två enkäter med olika frågor och mottagare och delvis skilda teman.

Den ena enkäten skickade vi till 49 kommuner i Västra Götaland, till de tjänstemän i kommunförvaltningarna som har ett uttalat ansvar för att vara kultursamordnare. Tjänstemännens roll är ofta av dubbel karaktär. Dels är de ansvariga för fördelningen av bidrag till musikföreningar och lokala arrangörer, dels är de inte sällan själva arrangörer med en budget som delvis går till inköp av musik.

Den andra enkäten skickades till 456 arrangörer i Västra Götaland – ideella arrangörsföreningar, Folkets Hus och Parker, hembygdsföreningar, studieförbund och samfund. Via KulturUngdom – en ideell förening som stöder ung kultur i Västra Götaland – skickade vi enkäten till 65 unga arrangörer (vilket enligt KulturUngdoms egen definition innebär åldrarna 13-30 år) som fått stöd genom dem.

Vi vände oss till musikarrangörer som varit

aktiva inom Västra Götaland under perioden 2011–2013.

För att det skulle vara rimligt för varje enskild arrangör att minnas och ha tillgång till de uppgifter vi frågade om begränsades vissa frågor till att handla om 2012.

Vi ställde frågorna till arrangörer av musikframträdanden för en offentlig publik. Arrangörerna är sådana som på något sätt haft kontakt med Kultur i Väst och därför finns i våra adressregister. Undantaget är de unga arrangörer som vi nått genom samarbetet med KulturUngdom.

Enkätfrågorna formulerades tillsammans med Rebekka Rundberg, verksamhetsutvecklare inom ramen för Forskning och utveckling på Kultur i Väst.

Enkäterna var webbaserade och skickades ut i början av hösten 2013.

Av kommuntjänstemännen fick vi 34 svar. Flera av dem hade dock hoppat över ett antal frågor. Från arrangörerna fick vi in sammanlagt 91 svar.

ORDE VI

Under oktober och november 2013 inhämtade arbetsgruppen uppgifter och fakta från resultatet och skrev ett manus som sedan textbehandlades av Ulf Benkel. Ulf ringde även till ett antal kommundienstämman och frågade varför så många enkätfrågor hoppats över. Han sökte också på alla de 49 kommunernas hemsidor för att se vilka stödformer som finns för arrangörer, samt hur man som ny arrangör hittar fram till rätt person.

En viktig och avgörande avgränsning i vår genomlysning har varit att inte inkludera Göteborgs kommun vad det gäller enkätsvaren. Svaren från Göteborg plockades därför bort ur sammanställningen, som alltså bygger på svar från 33 kommuner. Anledningen är att omfattningen av musiklivet och de olika verksamheterna i Göteborg är så stor att det skulle ta en betydande del av resurser och textutrymme i anspråk. Vi befarade att arrangörslivet i regionens övriga 48 kommuner då skulle kunna

uppfattas som parenteser i sammanhanget. Istället har vi haft för avsikt att just lyfta fram regionens arrangörer. Göteborg musikliv kräver och förtjänar en separat behandling och här finns också källor att ösa ur:

Niklas Rydén fick i uppdrag av Göteborgs kulturförvaltning att utreda musiklivet och presenterade sitt arbete i *Händer i musiken* – en genomlysning av musikområdet i Göteborg. Det är en bred och mångsidig kartläggning som ger en bra bild av musiklivet i Göteborg 2004–2005. Perspektivet är förvisso inte avgränsat till musikarrangörer utan rör musikens roll och funktion som helhet, men här finns mycket spännande material, intressanta diskussioner och förslag till att stärka och utveckla musiklivet i Göteborg. I många stycken har den hög relevans för nutiden, även om det händer mycket inom musikområdet som gör uppdateringar nödvändiga.

Ambitionen har varit att göra en heltäckande kartläggning, och förutom genomlysningens

huvudsyfte ville vi få fram en siffra på hur mycket pengar alla arrangörer i regionen sätter tillsammans. Så blev det inte riktigt. Men vi har fått ett material som fokuserar på och lyfter fram arrangörernas situation och ambitioner.

Vi anser att de inkomna svaren räcker för att beskriva situationen för arrangörerna i Västra Götaland i nuläget. Däremot kan vi inte säga att det är en komplett kartläggning utan ser det som en genomlysning av nuläget.

Arbetsgruppen har också skrivit utifrån referenslitteratur, böcker och rapporter och egna bakgrundskunskaper inom området samt genomfört de fyra intervjuer som presenteras i skriften.

VILKA ÄR VI?

Västra Götalandsregionens kulturnämnd driver strategiskt utvecklingsarbete med Kulturvision Västra Götaland som grund. Regionen driver även förnyelsefrågor på kulturpolitikens område. Nämnden ger uppdrag till drygt 80 organisationer: förvaltningar, institutioner och föreningar och varje år stöd till ett hundratal utvecklingsprojekt inom kulturen. Allt med syfte att ytterligare stärka kulturen och kulturutövarnas roll i samhället.

Kultur i Väst

är en kulturförvaltning inom Västra Götalandsregionen vars främsta uppgift är att stärka och utveckla kulturen i regionen. Här arbetar (2013) drygt 70 personer, som bland annat konsulenter, producenter, kommunikatörer, journalister och administratörer.

Kultur i Väst finns till för alla invånare i Västra Götaland, dock med särskilt fokus på kultur för barn och unga.

Exempel på samarbetsparter är kommuner i Västra Götaland, regionala institutioner, arrangörer och organisationer och det fria kulturlivet.

Kultur i Väst verkar inom musik, konst, dans, litteratur, arkitektur, film, kulturturism, kultur och hälsa, kultur och lärande och kulturarv. Målet är att tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och internationalisering ska prägla utvecklingen inom kulturlivet i Västra Götaland.

Kultur i Västs arbetsmetoder är bland andra handledning, fortbildning, kurser, konferenser och seminarier. Vi samverkar kring konserter, festivaler och andra typer av kulturhändelser och kopplar samman kulturaktörer som har nytta av varandra. Vi samordnar arrangörstöd till barn- och ungdomskultur, ger ut tidningar, rapporter och nyhetsbrev.

Kultur i Väst arbetar också med att öka kunskapen om eget skapande inom LSS och särskola, biblioteks- och musikuppdragen i Västra Götalandsregionen, fjärrlån och mediearbete.

VILKA ÄR ARRANGÖRER?

I enkäten svarade arrangörer från en rad organisationer. Nedan ger vi en kortfattad överblick över de mest förekommande.

Ideella arrangörsföreningar

Först och främst är det musikföreningar som är ideellt organiserade. Det är även föreningar som är medlemmar i något av riksförbunden; Riksföreningen för Folkmusik och Dans (RFoD) Kammarmusikförbundet, Svensk Jazz, Sveriges Körförbund, Sveriges Orkesterförbund, Riksförbundet Arrangörer av Nutida Konstmusik (RANK) samt Kontaktnätet – Riksorganisation för ideella kulturföreningar. MAIS är en riksorganisation och ett paraply för dessa riksförbund. Utöver dessa finns även den ideella riksorganisa-

**”Tillgänglighet, jämställdhet,
mångfald och internationalisering
ska präglade utvecklingen inom
kulturlivet i Västra Götaland”**

Ur Kultur i Västs mål

Foto: Photospin

tionen Musik- och Kulturföreningarnas Samarbetsorganisation (MoKS), med cirka 150 lokala medlemsföreningar i fem distrikt.

Det finns även en rad arrangörer i Västra Götaland som inte är medlemmar i någon riksorganisation. Man är kanske inte heller organiserad i föreningsform utan ingår i nätverk eller arrangörskollektiv. Det finns också en rad eldsjälar som varierar sitt samarbete utifrån förutsättningarna för enskilda arrangemang.

Studieförbunden

Är tillsammans Sveriges största kulturarrangör. I studieförbundens verksamhetsform ingår arrangemang jämte studiecirklar och föreläsningar. De är ofta samverkanspart till lokala arrangörer eller till sina egna medlemsorganisationer. Det finns idag tio studieförbund i Sverige: Arbetar-

nas bildningsförbund (ABF), Folkuniversitetet, Ibn Rushd, Kulturens Bildningsverksamhet, Medborgarskolan, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV), Sensus studieförbund, Studiefrämjandet, Studieförbundet Bilda och Studieförbundet Vuxenskolan.

Lokalhållarna

Paraplyorganisation för Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkets Hus och Parker och Våra Gårdar, som tillsammans hanterar cirka 340 föreningar i Västra Götaland och driver allmänna samlingslokaler. Distriktsorganisationer stödjer de lokala föreningarna i arbetet för att bli viktiga och attraktiva mötesplatser.

Bygdegårdarnas Riksförbund organiserar mer än 1 400 föreningsdrivna samlingslokaler, bygdegårdar, bystugor med mera.

” Det finns även en rad arrangörer i Västra Götaland som inte är medlemmar i någon riksorganisation ”

Folkets Hus och Parker är en folkrörelse med över 600 medlemsorganisationer som driver Folkets Hus, folkparker och festivaler runt om i landet.

Våra Gårdar är en riksförening för nykterhetsrörelsens allmänna samlingslokaler.

Samfund

Mest framträdande bland de samfund som står bakom musikarrangemang i Västra Götaland är Svenska Kyrkan, som vill se sig som en aktiv representant för det civila samhället även när det gäller kulturliv och musikarrangemang.

Institutioner

Bland annat konserthus, museer och utställningshallar som i olika omfattning arrangerar musik.

Affärsverksamheter

Kaféer, hotell, bokhandlar, restauranger och andra aktörer som i samband med den ordinarie affärsverksamheten anordnar musikarrangemang för att skapa en kundrelation alternativt har ett personligt intresse för musik. På vissa orter där arrangörsledet är svagt kan detta vara ett alternativ för att göra musik tillgänglig.

Kommuner

I de flesta kommuner finns en eller flera tjänstemän som ansvarar för kulturutbudet. Inte sällan finns ett kultur- och musikprogram som riktar sig till invånarna, där kommunen själv är arrangör. Det sker även i samverkan med andra kommunala institutioner, som kulturhus och bibliotek, samt lokala ideella arrangörer. ■

Bara för att man är veteran i arrangörsbranschen betyder inte det att man tycker att det var bättre förr. Sonja Hanson på jazz- och bluesföreningen Cookin' i Borås är mycket imponerad av den yngre musikgenerationen.

Veteran som *brinner* för bra jazz

Det finns så många unga fantastiska orkestrar. De unga är så välutbildade. Om de bara kan förmedla något i sin musik så är de alltid bra. Det är sällan nuförtiden som någon går upp på en scen och inte kan spela sitt instrument väl. Dessutom är de ofta duktiga på att skapa publikkontakt, vilket är nog så viktigt, säger Sonja Hanson, som ansvarar för jazzdelen i en av Sveriges större jazz- och bluesföreningar, Cookin' i Borås, bildad 1998.

– Det ger så mycket, det här med musik. Man träffar människor som tycker om samma saker, det är sällan några sura människor på sådana här ställen. Alla är ute för att uppleva något. Och jag får vara med och ta fram de här kvällarna!

Det går inte att ta fel på engagemanget och entusiasmen hos Sonja, när hon berättar om musiken, föreningen och sig själv över kaffe

och chokladbollar med grönt kokosströssel på Kulturhusets café i Borås. Senare denna vackra novembersöndag arrangerar Cookin' en konsert med gitarr- och cello-duon Amedeo & Belinda på Borås Konstmuseum.

Musiken har funnits med Sonja hela livet. Hennes pappa var musiker och som ung hörde hon mycket jazz, men gick även och lyssnade på de kringresande operettsällskap, motsvarande dagens musikaler, som besökte folkparken i det lilla samhället där hon växte upp. Hon lyssnar även på andra genrer och Monica Zetterlund har hängt med som idol genom livet – men i första hand är det instrumentaljazz som är Sonjas stora musikaliska kärlek.

– Den som är tillräckligt musikintresserad hamnar förr eller senare på jazzsidan, säger Sonja Hanson, som tidigare har suttit i styrelsen

FYRA..
arrangörer

SONJA HANSON
JAZZ- OCH BLUES-
FÖRENINGEN COOKIN'
BORÅS

för Svensk Jazz och betonar att hon inte brinner för jazz i allmänhet utan för bra jazz.

För omkring 30 år sedan flyttade hon till Borås, och engagerade sig då i en grupp som ville starta en jazzklubb som skulle vara lite nyare och roligare och locka en ny publik.

Jazz- och Bluesföreningen Cookin' står numera årligen för ett tjugotal arrangemang på olika spelplatser i Borås.

Styrelsen är uppdelad i en grupp för bluesen och en för jazzen. Tillsammans bokar man artister och lokaler. Cookin' får ganska många mejl varje dag från band och artister som vill spela på klubben. Därifrån väljs många av bokningarna. Vissa kommer också från Kultur i Väst.

Styrelsen delar på ansvaret vad gäller marknadsföring och alla delar ut flyers, sätter upp affischer och jobbar som entrépersonal.

Föreningen samarbetar bland annat med kammarmusikföreningen och kyrkan och får stöd och hjälp med finansiering från kulturnämnden i Borås stad, Svensk Jazz, Kultur i Väst, Studieförbundet Vuxenskolan och i vissa fall från näringslivet.

Den främsta drivkraften bakom att arbeta med musikarrangemang beskriver Sonja med orden: "Det ger sååå mycket!"

– Glädjen ligger i helheten. Att träffa artisterna, se till att de blir nöjda, och sedan se att publiken också är nöjd – det är fantastiskt. Jag

tänker hålla på med detta så länge jag orkar och kan. Intresset kommer alltid att finnas.

Föreningens största utmaningar är att locka publik och få ekonomi i projekten. Blueskonserterna drar mycket folk, jazzen något färre. Affischer, flyers, medlemsbrev och Facebook är några vägar för att försöka nå en större publik.

Föreningen har numera strax över 200 medlemmar, vilket är betydligt färre än förr, och det är svårt att få in nytt folk.

– Många vill vara med och boka artister, men allt förarbete – plocka fram stolar, ta emot artisterna, fixa boende och mat – det är det inte så många som vill göra.

Det sitter alltid yngre medlemmar i styrelsen och Sonja betonar vikten av ungt inflytande i föreningen. Det är dock svårt att hitta yngre

människor som har tid att engagera sig och det är inte ovanligt att de som varit med ett tag flyttar från stan. Att locka 20–25-åringar till ideellt, obetalt arbete har också visat sig svårt.

– Vi kommer att se större konkurrens i framtiden, så det blir nog inte lättare. Samarbetet mellan klubbarna måste kanske intensifieras och vi kommer troligen att få samarbeta med fler större arrangörer. Men det behövs små ideella föreningar som jobbar med mindre grupper. Förhoppningsvis finns det även i framtiden folk som vill ställa upp och arbeta ideellt. Cookin' har funnits i 16 år och vi ska finnas i minst 16 till! ■

**”Glädjen ligger i helheten.
Att träffa artisterna, se till
att de blir nöjda, och sedan se
att publiken också är nöjd
– det är fantastiskt.”**

Foto: Vira Mylyan-Mondalyńska

FYRA arrangörer

FILIP DARJ
KULTURFÖRENINGEN
SNUSS-STOCK
STENUNGSUND

Det finns Woodstockfestivalen och Trästockfestivalen.

Och på Råön i Ödsmål finns Snuss-Stockfestivalen

- ett arrangemang som uppstått och vuxit organiskt.
- Det bara blev så, säger Filip Darj, ordförande i den arrangerande kulturföreningen.

Kräftskivan

som blev en festival

Snuss-Stockfestivalen är ett tvådagars musikevenemang i det mindre formatet, som arrangeras i slutet av juli varje år på Råön i Ödsmål i Stenungsunds kommun. En liten scen och en lite större. Tältande besökare och främst artister utan skivkontrakt.

– Vi vill inte ha stora dragplåster, utan tanken är att så många som möjligt ska få spela. Vi har mellan tre- och femhundra besökare och gör det ideellt, på vår fritid. Vi vill inte växa och bli sådär jättestora, säger 26-årige Filip Darj, ordförande i Kulturföreningen Snuss-Stock och en av festivalens initiativtagare.

Namnet – med fyra s, varav tre i mitten – anspelar både på snusstock (en förpackning med tio snusdosor) och Woodstock.

– Vi är egentligen inga snusfantaster, men vi hade ett plogband som spelade låtar om snus.

Och så finns det ju många festivaler som heter något med ”stock”, säger Filip Darj.

Den första versionen av det som skulle bli Snuss-Stockfestivalen föddes på en kräftskiva i en trädgård i Ödsmål 2007.

– Vi spelade med bandet och byggde en egen scen och det var kul. Året efter gjorde vi samma sak och då kom det ganska mycket folk. Så tredje året, 2009, flyttade vi det till folkparken på Råön, där vi fortfarande håller till.

Festivalen och platsen hör numera intimt ihop, säger Filip Darj:

– Det är nog faktiskt inte tänkbart att vara någon annanstans. Det ska vara där eller inte alls. Det ligger jättefint ute på en halvö, det är en gammal folkpark med en liten dansbana som agerar scen. Och så är det inhägnat, det finns många fördelar. Det är roligt att det finns små

festivaler, att det händer saker på småorter.

”Det bara blev så” är ett återkommande uttryck när Filip berättar om festivalen. För det var inte riktigt meningen att kompisgänget från Stenungsund skulle bli musikarrangörer.

– Alla som var med och startade festivalen är därifrån och det finns en poäng med att vi håller

fler kvinnor. Sedan uppnår vi inte alltid 50/50 tyvärr. Men tänket finns.

Inte bara i arrangörsgruppen utan även hos publiken finns en stark anknytning till Stenungsund:

– Det känns som att det är många hemvändare som kommer på festivalen. Det har blivit

”Glädjen är en stark drivkraft.”

oss till Stenungsund även om många av oss inte bor kvar där. Själv bor jag i Göteborg. Vi är 12–13 personer, några är ingenjörer eller ingenjörstudenter, vi har en juriststudent, en optiker och en lantmätare. Så vi är inga ”riktiga” arrangörer.

Trots det har ansvarsfördelning och rutiner blivit mer självklara med åren:

– Jag har hand om det övergripande, söker ofta bidrag till exempel. Vi är inte så grupperade, men alla vet vad de ska göra. Under själva festivalen har de flesta ett ansvarsområde och alla är med och riggar och jobbar i entrén. Vi har möten lite då och då, för att hålla igång engagemanget och fatta beslut.

Musikaliskt har Snuss-Stockfestivalen en genremässig bredd och ett öppet sinne när det gäller olika inriktningar:

– Vi går in för att ha alla genrer representerade. Jag tycker att vi gör det ganska bra, även om hårdrock och metal har fått lite dåligt utrymme. Vi bokar många artister som hör av sig till oss, för vi tycker att det är roligt att ge dem chansen att spela. Sedan hör vi av oss till vissa som vi tycker är intressanta. Vi samarbetar också mycket med KulturUngdom och får del av deras band. Och sedan har vi några återkommande artister som nästan är som husband. I den mån det går försöker vi styra upp så att det ska vara

en liten uppsamlingsplats, alla ses där. Vi har 18-årsgräns, och publikens ålder börjar väl där någonstans, och sedan går det upp mot kanske 30. Det är nog lite fler killar än tjejer och ur ett mångfaldsperspektiv är det väl ungefär som i bygden.

Att locka besökare har varit en utmaning de senaste åren, berättar Filip.

– Det minskade 2011, och 2012 gick det stadigt neråt. Men nu gick det lite uppåt igen. Vi har inte marknadsfört oss mer än tidigare och är inte inriktade på att få dit en viss målgrupp. Men det blir ju så indirekt eftersom vi marknadsför oss via Facebook – det är ju en viss målgrupp som använder sociala medier. Men vi affischerar traditionellt också och blir intervjuade av lokaltidningen när tillfälle ges. Sedan är det mycket mun till mun. Men vi har haft lite svårt att locka de nya vuxna. Mycket för att vi inte känner dem.

Festivalens kostnader är en utmaning:

– Ekonomin har alltid varit svår att få att gå ihop. Om folk tröttnar på festivalen får vi helt enkelt anpassa oss efter det. Det gjorde vi senast – vi lyckades dra ner på väldigt många kostnader. Och var väldigt tydliga med att vi inte kan betala. Artisterna får bara reseersättning och mat.

Samverkan med andra aktörer och olika sorters stöd – ekonomiskt och annat – är förutsättningar för att kunna driva Snuss-Stockfestivalen.

– Vi försöker söka lite nya bidrag och så, men det är resurskrävande och målet är egentligen att vi ska klara oss med så få bidrag som möjligt. Men vi måste ha samarbeten. KulturUngdom är vår största partner, vi söker K-Pengar och de hjälper till med ljud- och ljustekniker och reseersättningar för sina medlemsartister. Stenungsunds kommun hjälper oss med förlustbidrag, det är en jätteskön backup. De är väldigt tillmötesgående, tycker det är kul att vi håller på. Som jag förstår det är det en målgrupp de själva har svårt att nå. Vuxenskolan Stenungsund hjälper oss med stöd och betalar även Stim för oss. Det är de tre största. Sedan har vi lånat teknik av Fritid i Stenungsund och fått stöd från Kultur i Väst och ett Leaderprojekt.

Föreningen har även sponsorer.

– En Icabutik i Hindås – min gamla chef – har hjälpt till i tre år, med matinköp bland annat. När vi startade förening och började söka tillstånd blev allt lite större. Det var då vi började kolla runt lite.

Filip berättar om ett samtal som en i arrangörsguppen haft med en kanadensisk man som blivit mycket förvånad över att man i Sverige kan få hjälp från kommunen med kulturprojekt.

– Han blev helt paff. Så funkar det tydligen inte i Kanada. Så man är kanske lite bortskämd. Men jag tycker att man ska värna om kultur i alla dess former. Det är ju en sådan frihet att kunna hålla på med sådana här grejer. Och väldigt lärorikt. Så jag är väldigt tacksam över att det finns så mycket hjälp att få.

Glädjen är en stark drivkraft, menar Filip:

– Vi sporrar varandra. Har man två engagerade så blir man tre engagerade och så vidare. Alla tycker också att det är väldigt roligt under själva

festivalen, det gör att vi vill fortsätta. När folk sedan är nöjda – besökare, artister – och man hör ”vad bra det var”, ”vi hade så roligt”. Det är den stora belöningen! Då känner man att det är värt det.

Filip tycker sig ha sett att festivalvärlden förändrats under senare år:

– Många föreningsstyrda festivaler går under, och då kommer de här jättarna in, som har råd att gå med förlust. Det blir mer tillrättalagt och inriktat på att tjäna pengar. Det känns också som att festivalerna flyttar in i storstäderna. Folk är inte lika måna om att åka långt och tälta i skogen utan är kanske lite mer bekväma. Men det är väl trender som kommer och går. Att åka och tälta kommer säkert tillbaka.

Filip Darj, som fått Stenungsunds kulturpris för sitt arbete med festivalen, går en tvåårig utbildning i projektledning inom evenemang och event och intresserar sig även mycket för IT, webbutveckling och programmering.

– Det är roligt om fler vill arrangera. Det är utvecklande, man lär sig jättemycket. Projektledning, hur man förhåller sig till ekonomi och budgetar, planering och var man får tag på saker och ting. Var man hyr en generator. Det är saker man kanske inte hade koll på innan. ■

SÅ ARBETAR
KULTUR I VÄST
MED
ARRANGÖRS-
UTVECKLING

Kultur i Väst har i uppdrag att arbeta med arrangörsutveckling. Arrangörer är en prioriterad målgrupp och finns inom alla konstformsformer. Arrangörsutveckling på Kultur i Väst innebär att vi:

- **Initierar och tar konsultativa uppdrag och ger råd, stöd och handledning**
- **Skapar förutsättningar för lärande och utveckling genom kurser, konferenser och workshops**
- **Driver, utvecklar och stödjer projekt**
- **Utvecklar och upprätthåller nätverk och mötesplatser och därmed bidrar till att koppla samman enskilda aktörer och målgrupper på lokal, regional, nationell och internationell nivå**
- **Inspirerar olika aktörer till samverkan och bidrar till att utveckla och sprida goda exempel på metoder och arbetssätt**

Arrangörsutveckling innebär även att verka för bredd i genre och konstnärliga uttryck, att arbetet kring arrangörsfrågor och publikutveckling fördjupas och att det sker en breddning av målgrupper och publikgrupper i regionen. Det är också angeläget att skapa en återväxt där nya och unga arrangörer blir en del av regionens arrangörsnätverk och får möjlighet att påverka innehåll och ta del av de resurser Kultur i Väst erbjuder.

Inom ramen för arrangörsutveckling vill vi också vara ett nav för utveckling och fördjupning av publikutveckling. De huvudsakliga arbetsformerna är konsultation, fortbildning och utbildning, utvecklingsprojekt samt att bygga och upprätthålla nätverk.

Om begreppet publikutveckling

Vad är det som ska utvecklas och varför? Vad menar vi med publik? Begreppet publikutveckling väcker många frågor och är problematiskt, men det har också etablerats som ett samlings-

begrepp för målinriktat och långsiktigt publikarbete. Det förekommer allt oftare i offentliga dokument som beskriver önskade politiska målsättningar om att nå ut till nya målgrupper.

Begreppet Audience development började användas på 1990-talet i Storbritannien, som ett samlingsnamn på en mängd olika åtgärder från konst- och kulturinstitutioners sida för att medvetet rikta sig till underrepresenterade grupper och berika publikens och individens upplevelse av konsten.

Publikutveckling handlar därmed både om de problemställningar, begrepp och metoder som man behöver förhålla sig till när man eftersträvar en större och bredare publik, och om att öka förståelsen, berika upplevelsen. Den grundläggande visionen har funnits länge och handlar ytterst om att konsten ska vara tillgänglig, i ordets alla valörer, för alla – kulturpolitikens kärnfråga.

Heather Maitland, en av de ledande brittiska konsulterna inom området, urskiljer fyra typer av publikutveckling:

- **Upplysning – att ge ökad kunskap och insikt, avmystifiera, pedagogiska ansatser, programböcker med mera**
- **Smakkultivering – att övertala existerande publik att pröva något nytt, crossover till andra genrer eller konstformer**
- **Utvidgad marknadsföring – riktad mot en potentiell publik och de som fallit bort.**
- **Kulturell/social inkludering – att nå under- eller ickerepresenterade**

Den publikutveckling som syftar till kulturell inkludering, den sista av de fyra nämnda, är mest effektiv när utgångspunkten inte är den

Ekonomiskt arrangörstöd Stat och region

Västra Götalandsregionen

■ Västra Götalandsregionens kulturnämnd fördelar årligen pengar i olika former av stöd, bidrag och stipendier. Långsiktiga uppdrag ges till helägda bolag och förvaltningar, som till exempel Göteborgs Symfoniker, GöteborgsOperan och Kultur

i Väst, men också till övriga verksamheter som Gerlesborgsskolan, Vara konserthus och Göteborg Wind Orchestra.

■ De treåriga kulturstrategiska uppdragen har inte i någon större utsträckning getts till mer renodlade musikverksamheter i regionen, men

kulturella produkten utan istället deltagarens behov, intressen, erfarenheter och kunskapsnivå.

Det har visat sig att projekt som riktar sig mot de underrepresenterade publikkategorierna kan vara mycket effektiva om de uppmuntrar till att uppleva kreativitet för egen del – att delta snarare än passivt närvara. Att fokusera på detta ställer krav på tid och resurser på ett annat sätt än de övriga tre typerna av publikutveckling.

Det har i nutid skett radikala förändringar bland stora publikgrupper när det gäller förväntningar och beteende i förhållande till konst och kultur.

Den digitala revolutionen har skapat nya förutsättningar både för att skapa och distribuera. De etablerade formerna för konstnärligt uttryck konkurrerar nu inte bara med varandra i tider av krympande anslag (i många länder), utan också med andra förhållningssätt till skapande och

deltagande. Den digitala tekniken och de sociala medierna främjar och underlättar det egna skapandet och deltagandet.

Publiken betraktad som åskådare får alltmer ge vika för nya former av engagemang där det ibland blir svårt att skilja mellan kulturproducenter och kulturanvändare. Gränserna mellan scen och salong, mellan konstnär och publik, blir allt otydligare.

I detta sammanhang talas det mer om publik-engagemang (Audience engagement) snarare än publikutveckling. Det tar då mer fasta på relevansen, de nya berättelserna och delaktighet i relation till publik/medborgare. Det tydliggör också att det inte är publiken utan snarare utövarna, arrangörerna och organisationerna som behöver utvecklas, även kring frågor om innehåll och inte enbart form.

här återfinns stöd till bland andra KulturUngdom, Folkmusik Väst, Musikcentrum Väst, Share Music och Kulturbruket på Dal.

■ Kulturnämnden har flera former av stöd som kan riktas till arrangörer. Det så kallade arrangörsstödet är avsett för verksamhet för barn och

unga (åldrarna 3–19 år) och engagemang av professionella utövare. Medlen hanteras av Kultur i Väst.

■ Frispel är en specifik satsning, i samarbete med Framtidens Kultur, som framför allt ges till nya kulturaktörer i uppbyggnadsfasen och till samarbeten mellan olika kunskaps-

och konstområden, nationellt och internationellt.

■ Västra Götalandsregionens utvecklingsprojekt lägger stor vikt vid tillgänglighet för stor publik, nya målgrupper, nya sammanhang och regional potential avseende spridning, finansiering och samarbe-

Även EU-kommissionens nya kulturprogram Creative Europe 2014–2020 genomsyras av detta tänkande kring publikutveckling, engagemang och delaktighet.

Det finns många nätverk och sammanhang som är inspirerande att ta del av. Exempelvis kan man besöka hemsidorna för The Audience Agency (www.theaudienceagency.org) och Audiences Europe Network (www.audiences-europe.net). På nätverkets hemsida finns en spännande och diger kunskapsbank med verktyglådor: Digital kommunikation och sociala medier; organisatorisk förändring och publikfokus; utåtriktad verksamhet och engagemang; att förstå sin publik.

I Sverige finns mycket kunskap och erfarenheter inom området och många starka institutioner och organisationer som arbetat målmedvetet under lång tid. Det finns en rik källa av goda exempel på verksamheter och spännande projekt.

Det finns dock väldigt lite svensk forskning på området, samt dessutom en stor begreppsförvirring och brist på samlad kunskap, regionalt och nationellt. Det finns behov av att samla kunskapen och erfarenheterna inom bland andra följande områden:

- **Goda och lärorika exempel**
- **Identifiera och lyfta fram inspiratörer**
- **Ta fram begrepp, verktyg, metoder**
- **Internationella modeller och exempel**
- **Forskning, utredningar, rapporter**
- **Utbildning och fortbildning**
- **Nätverk och konferenser**

te. Inom musikområdet är det främst en del av festivalerna som får detta stöd. Det ges också enstaka bidrag till produktioner.

■ Några verksamhetsbidrag till arrangörer finns inte bland Västra Götalandsregionens bidrag. De kulturstrategiska uppdragen ligger

närmast i form, men har inte utdelats till renodlade musikarrangörer.

Statligt stöd

■ Kulturrådets riktade stöd till arrangörer formuleras som ett "bidrag till arrangörer för engagemang av fria musikgrupper". Målet för bidraget är

att främja mångfald, kvalitet och förnyelse samt annan värdefull utveckling inom det fria kulturlivet. Det riktar sig till verksamhet av professionell art och det krävs att annan finansiering finns – kommunal och/eller regional. Det ges inte heller till organisationer som har kommunal,

För fyra år sedan startade medlemsorganisationen Norsk Publikumsutveckling.

De bedriver en intensiv verksamhet med att samla och sprida kunskap och kompetens inom området, och har varit värdar för och projektägare till konferensserien Art & Audiences 2011–13 i Bergen, Stockholm och Helsingfors. I nuläget är det för tidigt att sja om framtiden förutom att Kultur i Väst ser värdet av detta nordiska samarbete som ger oss möjligheter till idéutbyte och kompetensutveckling med våra nordiska partner. Fokus läggs på behovet av kunskapsinhämtning och kunskapsspridning, på utbyte av erfarenheter och kompetensutveckling.

Parallellt med detta nordiska samarbete planerar vi också att skapa ett regionalt centrum för publikutveckling, en medlemsorganisation med både nationell och internationell spännvidd. Samla, dela och initiera är ledord. ■

regional eller statlig huvudman. Bidraget söks en gång per år på hösten.

■ Arrangörer kan söka statsbidrag som medlem hos antingen en riksorganisation eller direkt hos Kulturrådet. Sett över hela landet fördelades ungefär hälften av bidraget från Kulturrådet via riksförbunden under 2012.

”Detta nordiska samarbete ger oss möjligheter till idéutbyte och kompetensutveckling”

Arrangörsträff om publikutveckling

Konsten att nå ut

Från symfoniker till hiphop. Från jazz till folkdans.
Publikutveckling – begreppen, verktygen och exemplen –
var temat vid Kultur i Västs arrangörsträff i oktober 2013

Kultur i Väst genomför varje år arrangörsträffar med olika inriktning. Inom uppdraget för arrangörsutveckling har vi ett fokus på begreppet publikutveckling. Vi vill med det initiera samtal kring problemställningar och metoder som man behöver förhålla sig till när man eftersträvar en större och bredare publik.

Lördagen 5 oktober 2013 anordnade Kultur i Väst en arrangörsträff på Göteborgs Konserthus. Bland de medverkande fanns ett antal olika verksamheter och representanter från olika föreningar, bland andra Folkdansringen i Göteborg, L'Jazz Ljungskile, Lidköpings Konserthuset och Dansens hus i Stockholm.

Dagen inleddes med en introduktion till publikutvecklingsbegreppet av Katrine Winkelhorn, som forskat om kommunikation, medier, offentlighet och konst på Malmö högskola. Hon

höll sedan samman dagen, som fortsatte med fyra exempel på praktisk arrangörsutveckling utifrån olika arrangörers erfarenheter:

Backa Teater pratade om hur man arbetar med en ungdomspublik, Kalvfestivalen om hur man förankrar en smal konstgenre i en lokal bygd, Arefeh Behbahkt, hiphop-aktivist och graffitidebattör, talade utifrån sitt perspektiv om arrangörskap. Slutligen berättade Konserthusets kommunikationschef Urban Ward om hur man på ett nytt sätt arbetat med abonnemang och på så sätt nått ny publik.

Deltagarna fick sedan dela in sig i fyra mindre grupper för att få tillfälle att dela erfarenheter, hinder och möjligheter med varandra.

Dagen avslutades med en lunchkonsert med Göteborgs symfoniker under ledning av Kent Nagano för de som så önskade. ■

A photograph of a stack of red chairs on a wooden floor against a light blue wall. The chairs are stacked on the left side of the frame, with the top chair's backrest visible. The floor is made of light-colored wood planks. The wall is a solid light blue color. In the top right corner, there is a black-bordered box containing the title and subtitle.

FYRA exempel

PÅ KULTUR I VÄSTS ARBETE
MED ARRANGÖRSUTVECKLING

Arrangörsresa till Umeå Jazzfestival

Nätverkande i norr

Spännande uttryck och nya intryck. Femton västsvenska jazz- och bluesarrangörer reste till Umeå för att lyssna på bra musik – och på varandra.

Den 23-27 oktober 2013 arrangerades den 46:e upplagan av Umeå Jazzfestival, Sveriges ledande jazzfestival. Festivalen fick under de tre sista dagarna besök av femton jazz- och bluesarrangörer från Västra Götaland – en resa som arrangerades och subventionerades av Kultur i Väst.

På initiativ och under ledning av vår jazz- och bluesproducent Marie Tarrach Bävholm för-ankrades och planerades resan under våren. De regelbundna nätverksträffarna med arrangörerna har utmynnat i ett behov av att både fördjupa arbetet och bättre lära känna varandra.

Att dela musikupplevelser, lyssna på debatter, resa tillsammans, hälsas välkommen som grupp och under ett par intensiva dagar ha både formella och informella möten, blev ett spännande sätt att fördjupa utvecklingsarbetet.

Arrangörsgruppen blev i Umeå väl mottagen av festivalens konstnärlige ledare Lennart Ström-bäck, som berättade om festivalens historia, dess

målsättning, organisation och finansiering.

Därefter följde två dagar fyllda av intressant musik med kontrasterande uttryck. En bärande tanke med festivalen är just möjligheten att lyssna på många olika musikaliska uttryckssätt, att bokstavligen gå in och ur olika musikaliska rum, från traditionella till mer utforskande och experimentella. Förutom musik gavs också utrymme för ett par internationella seminarier med tema kring den skandinaviska jazzen och begreppet kvalitet.

Den avslutande dagen samlades vi till ett gemensamt möte för att samtala om intryck och reflektioner kring det vi varit med om. Då bestämdes också agendan för nästa nätverksträff.

Under gemensam lunch och hemresa gavs även många tillfällen till informella samtal och diskussioner – samtal som ofta tog sina utgångspunkter i aktuella problem och nya tankar kring att vara musikarrangör. ■

FYRA exempel

PÅ KULTUR I VÄSTS ARBETE
MED ARRANGÖRSUTVECKLING

Grace Kelly deltog i Umeå Jazzfestival 2013.

Intresse över förväntan

Check!

Nätverksdagar för unga arrangörer

Kompetensutveckling och praktisk kunskap för unga arrangörer – hur intressant är det?

Mycket intressantare än någon kunde ana. Nätverksdagarna Check! har framtiden för sig.

Check! startade som ett pilotprojekt i Västra Götaland 2011, på initiativ av MAIS (Musikarrangörer i Samverkan) och i samarbete med Kultur i Väst, Västra Götalandsregionen och KulturUngdom.

Syftet var att erbjuda en nationell kompetensutvecklande dag kring arrangörsfrågor. Målgruppen var unga arrangörer i åldrarna 18–30 år som redan börjat arrangera eller hade planer på att ordna konserter.

Innehållet på Check! handlar om praktisk kunskap kring olika offentliga stödformer för musikarrangörer. Här behandlas även ämnen som tillgänglighet, jämställdhet, mångfald, pressarbete, marknadsföring, ledarskap och hur man arrangerar med lusten i behåll.

Under åren har representanter från bland andra Musikverket, Sveriges Radio, Malmö Folk, Backafestivalen, Picknickfestivalen och Crossing

Boarders medverkat. Check! är gratis och det utgår reseersättning. Lokala unga arrangörer har på kvällarna anordnat konserter.

Första året i Göteborg hoppades vi kunna locka ett 30-tal deltagare. Vi blev lite tagna på sängen då det anmälde sig över 90 ungdomar som i sina utvärderingar efteråt skrev: ”Vi vill ha mer! Det är för kort med en dag!”

MAIS sökte och fick medel från Kulturrådet med stöd av Kultur i Väst för ett treårsprojekt med Check! Konferensen utökades till två dagar med övernattnig.

2012 arrangerades dagarna i Sundsvall i samverkan med Scenkonstbolaget. 60 unga konsertarrangörer deltog. 2013 anordnades Check! i Sandviken i samverkan med Musik i Gävleborg, Departementet/Kultur och Fritid i Sandviken, även där med 60 deltagare.

Under dessa tre år har över 200 unga konsertarrangörer deltagit. Kultur i Väst planerar tillsammans med MAIS för 2014 – och för framtiden. ■

FYRA exempel

PÅ KULTUR I VÄSTS ARBETE
MED ARRANGÖRSUTVECKLING

"Föreläsningen i morse, att komma i kontakt med journalister, bra workshops."

Anton, 21, Göteborg

"Jag fick träffa många fina människor, bra workshops och seminarier. Det seminarium som fastnade hårdast och fick mig oerhört inspirerad var grabbarna från Solid Sound. Ett makalöst jobb av dom båda och ett fint exempel på hur långt man kan gå med vilja, vision, hårt arbete och envishet."

Emma, 20, Örnsköldsvik

"Alla workshops. Möjligheten att medverka och utbyta. Det är folk här med så bred kompetens. Bra att få lite input."

Sonja, 23, Stockholm

Röster från fyra deltagare på Check! om vad som gett mest

"Det bästa har varit kontakten. Att nätverka. Det är bra att samarbeta för ny publik. Det har varit bra föreläsningar också. Jag har fått medvetenheten om helt nya sätt att jobba. Fler och bättre verktyg att tänka på."

Patrik, 27, Klippan

Nykläckt idé som kanske fortsätter

Arrangörs- nätverk Väst

Som arrangör inom en viss genre är det viktigt att inte stå ensam mot världen. I varje region och län finns en mängd aktörer som arbetar under samma förhållanden och slåss mot samma svårigheter – och även delar samma glädjeämnen. Att få möjlighet att mötas, bygga relationer och lära av och dela med sig till varandra kan vara en faktor som gör arrangörslivet både lättare och mer lustfyllt.

Under 2013 började Arrangörsnätverk Väst byggas – ett nätverk för folk- och världsmusikarrangörer i Västra Götaland, Halland och Värmland. Namnet är preliminärt och kommer eventuellt att ändras, men tanken är att satsningen ska utmytna i bättre omvärldskunskap, närmare samarbeten och även större eller mindre turnéslingor för arrangörerna i området.

Som ett startskott för detta bjöds arrangörerna in på en inspirationsdag i samband med Planeta – en festival för musik och dans från hela världen som firade tioårsjubileum i oktober 2013. En liten skara arrangörer deltog, allt från musikarrangerande teatrar till spelmansstämmor och mindre arrangörer som samlar musiker för minikonsert i vardagsrummet.

Temat för inspirationsdagen var publikutveckling och nätverksbyggande. Arrangörerna bjöds

på en föreläsning med Osiel Ibañez från Selam (en organisation och ett bolag som arbetar med musikevenemang i Sverige och internationella musikprojekt), som under en timme berättade om Selams publikarbete inom New Audience Development.

Sedan presenterades några korta exempel på hur andra stora och små arrangörer arbetat spännande och smart med publikutveckling. Den delen avslutades med en diskussion mellan de deltagande arrangörerna.

Dagen avrundades med ett samtal om nätverk. Hur ska vi bygga ett livskraftigt nätverk? Vem är ansvarig och vad vill man få ut av det? Hur går vi vidare? Frågorna ledde till fler frågor och ett litet embryo till det som vi i framtiden hoppas blir ett vitalt Arrangörsnätverk Väst skapades där och då.

Nästa träff är planerad till våren 2014 då vi hoppas på fler deltagande arrangörer och ett konkret startskott för nätverket mellan folk- och världsmusikarrangörer i Västra Götaland, Halland och Värmland.

Arrangörsnätverk Väst är ett samarbete mellan Riksförbundet för Folkmusik och Dans (RFoD), Kultur i Väst och Kultur i Halland. ■

Det är så nytt att namnet
inte ens är spikat. I det
som eventuellt
kommer att heta
Arrangörsnätverk Väst
samlas folk- och
världsmusikarrangörer
för att lära av och
inspirera varandra

FYRA
exempel

PÅ KULTUR I VÄSTS ARBETE
MED ARRANGÖRSUTVECKLING

SÅ SVARADE ARRANGÖRERNA

Resultat och analys av den första enkäten

OM DE ARRANGÖRER SOM SVARAT PÅ ENKÄTEN

Vi frågade 456 arrangörsföreningar i Västra Götaland. Sammanlagt inkom 91 svar.

På frågan om vilken typ av organisation man representerar gavs följande fasta alternativ:

Musik och arrangörsförening, Studieförbund, Samfund, Enskild musikarrangör, Hembygdsförening, Folkets Hus och Parker, Affärsverksamhet, Institution samt fritt svar under Annan.

Svaren visar att det till största delen är studieförbund och musik- och arrangörsföreningar som svarat, men även samfund, hembygdsföreningar, Folkets Hus och Parker, affärsverksamheter och olika institutioner. Organisationerna verkar i 34 av regionens kommuner. Från 14 kommuner finns inga representativa svar.

Trots att många av arrangörerna alltså inte svarat på enkäten har vi inte gjort någon uppföljning där vi frågat varför svaren uteblivit. I samband med vår enkät till kommuner kontak-

tade vi dock ett antal av de tjänstemän som inte svarat alls eller hoppat över många frågor, för att få en bild av varför. Att vi följt upp de uteblivna svaren i den ena enkäten men inte i den andra har att göra med tjänstemännens roll: De är offentliganställda företrädare för en skattefinansierad verksamhet, och man kan därför anse att det på ett annat sätt ingår i deras uppdrag att delta i den här sortens genomlysningar. Detta till skillnad från ett helt frivilligt, ofta helt oavlönat, engagemang i en ideell förening. Där anser vi inte att vi kan ha samma typ av förväntningar.

Vi ser att de fria musikarrangörerna oftast är organiserade som ideella föreningar (över 60 procent), men har även svar från arrangörer inom offentlig verksamhet, ekonomiska föreningar, aktiebolag och stiftelser.

I de fall man svarat "annan" organisationsform kan man i fritext läsa att det till största delen rör sig om kyrkor och samfund.

Tolv organisationer angav verksamheter som bland annat byalag, glashytta, akvarium, musik/

kulturskola, folkhögskola, science center, kyrka samt del inom kommunal verksamhet.

De slutsatser vi dragit utifrån enkätsvaren har ibland varit mer generella, med arrangörerna betraktade som ett någorlunda homogent kollektiv. Andra gånger har vi tittat på exempelvis åldersfördelning, kön och typ av förening – när sådana faktorer har varit intressanta vid tolkningen av svaren.

OM ARRANGÖRERNAS DRIVKRAFTER

I Sverige arbetar ungefär hälften av den vuxna befolkningen ideellt, vilket gör de svenska medborgarna sällsynt aktiva i ett internationellt perspektiv. Bara i USA, Norge och Holland kan man finna liknande nivåer. De vanligaste motiven till detta är sociala – man vill göra nytta, hjälpa andra och bidra till samhälle och organisation (detta enligt rapporten Svenskarnas engagemang är större än någonsin från Ersta Sköndal högskola, Lars Svedberg med flera 2010).

När vi undrade över musikarrangörernas motiv i enkätfrågan ”Vad är er organisations främsta drivkraft med att arrangera konserter?” kunde vi se att samma bevekelsegrunder finns även här. Nästan 70 procent av våra svarande organisationer har uppgett man är ideellt verksam, men att det inom organisationerna ofta finns både avlönade och ideella krafter.

Man kan dela upp svaren i några olika kategorier, där vi ser att flest drivs av intresse för musik och att arrangera inom en viss sorts genre: ”Kärleken till den klassiska musiken”, ”stödja jazzmusik inom vårt område”, ”intresse för bluesmusik”.

Men till nästan lika stor del kan man se det som en aspekt av social verksamhet – man vill vara en mötesplats och erbjuda gemenskap:

”Samhörigheten mellan oss i arrangörsgruppen”, ”vara ett nav för scenkonst”, ”erbjuda kulturarrangemang”, ”att människor ska mötas”.

I detta ligger också en känsla av ansvar för den egna hembygden – man betonar vikten av att ”berika stadens och församlingens musikliv” och lyfter fram ”umgänget och samvaron över åldersgränserna för en levande landsbygd”.

För många är ett brett utbud också en viktig aspekt. Man vill komplettera det befintliga kulturutbudet och ”boka artister som man ibland kallar ’smala’, lite konstnärliga, icke kommersiella”.

Andra anger som drivkraft att man har det i sitt uppdrag från stat, kommun och region, att man arrangerar av pedagogiska skäl och att man vill ge artister så många speltillfällen för publik som möjligt.

OM FÖRENINGAR OCH ORGANISATIONER

Det finns en gängse uppfattning om att arrangörsleden till stora delar är etablerade verksamheter som drivs av eldsjälur för en etablerad publik.

Vi ställde frågan ”Hur länge har er organisation bedrivit verksamhet kring musikarrangemang?”. Det visade sig att en stor majoritet – 80 procent – av svaren kommer från organisationer som verkat 16 år eller längre.

Om man ser endast till musik- och arrangörsföreningar (20 stycken) så anger en förening att man bedrivit verksamhet mellan 0–3 år – tolv stycken har verkat 16 år eller längre. Fyra övriga organisationer enkäten som har drivit verksamhet kortare än tre år.

En förklaring till siffrorna kan vara att många av de institutioner och organisationer som svarat på enkäten, till exempel studieförbunden och Folkets Hus och Parker, har varit verksamma

som folkrörelser under lång tid och av tradition arrangerar musikföreställningar. Andra som svarat är kyrkor och samfund vilka även de traditionellt är arrangörer av kulturverksamhet.

Så man kan nog försiktigt tolka enkätsvaren som ett stöd för den allmänna bilden av etablerade arrangörer med en etablerad publik.

Inom organisationerna arbetar man både avlönat och ideellt. Svaren på frågan ”Vilka funktioner finns i er verksamhet?” ger en bild av till stora delar traditionellt fungerande föreningsverksamheter, med ordförande och kassör som främsta funktioner. Man har roller som programansvariga, marknadsförare och administratörer men även en stor bredd av andra funktioner, där man bland annat anger: Festkommitté, arvoderad webbmaster, verksamhetsutvecklare, cirkelledare, publikvärd, dirigent, lönebidragsanställd vaktmästare, organist, lokal koordinator och bibliotekarie.

25 av 90 organisationer eller arrangörer anger att man har en konstnärlig ledare, vilket till viss del kan ha sitt ursprung från den ideella organisationsformen och de engagerades ideella drivkrafter, man arrangerar speciellt inom sin musikgenre och av sociala orsaker – för att vara en arena för möten och kultur.

OM ARRANGÖRERNAS ÅLDERSFÖRDELNING

För att garantera att samverkansmodellens syfte, ”kultur i hela regionen”, efterlevs krävs starka arrangörsnätverk även framåt i tiden. Kommuner och region kommer att behöva arbeta aktivt med förutsättningar för ett generationsskifte inom arrangörsleden.

En allmän uppfattning har varit att det i arrangörsleden inte sker någon större nyrekrytering. Att dagens arrangörer och entusiaster i många fall tillhör en äldre generation och att det

i nuläget inte finns några långsiktigt framgångsrika metoder för att inom existerande strukturer locka nya/unga intresserade att arrangera och sprida kultur. Är det så att äldre föreningsformer inte drar till sig yngre arrangörer och att rådande organisationsstrukturer inte skapar förutsättningar för nya föreningar?

På frågan ”Hur ser åldersfördelningen ut i er verksamhet?” angav 38 av 91 svarande att man är 51 år och uppåt. Fem föreningar svarar att man är under 30 år. 30 organiserade uppger att man är blandade åldrar.

Om man isolerar svaren från musik- och arrangörsföreningar ser man att i 17 av 21 föreningar uppger man medlemmars ålder från 51 år och uppåt. Två föreningar samlar medlemmar under 30 år.

Man kan se på svaren att kyrkor, samfund och studieförbund bidrar till att delen blandade åldrar är dominerande.

Några citat:

”Många är också över 65 och oavlönade.”

”Kyrkan är för alla åldrar.”

”Våra medlemmar är mellan 0 och 90 år. Oftast är det stor bredd på åldrarna vid våra arrangemang. Tyvärr är det svårt att locka dem som är mellan 15 och 25.”

”Tonvikten ligger numera på pensionärer (antagligen för att föreningen grundades av personer som nu har kommit upp i ålder). Men föreningen har även fått påfyllning av yngre medlemmar.”

”Några över 50 finns, men knappast någon under 30.”

Ett kommande generationsskifte kräver ändrade premisser för förenings verksamhet och organisering. Utvecklingen kan komma att se olika ut i olika verksamheter, men utgångspunkterna delar alla arrangörsföreningar: Hur nå nya medlemmar? Hur nå och vara relevant för ny och trogen publik? Hur kommer arrangemang-

en och arrangörskapet att se ut i en teknikintensiv och individualiserad framtid?

Vi tror att en av många viktiga uppgifter man har inom offentlig kulturförvaltning är att utveckla nya administrativa, ekonomiska och strukturella konstitutioner för föreningsverksamheten om man vill bjuda in och locka en ny generation.

OM JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD HOS ARRANGÖRERNA

Musikscenerna i Sverige är inte jämställda. Enligt den granskande föreningen Jämställd festival bestod artisterna på de tio största svenska festivalerna sommaren 2013 av 76 procent mansdominerade akter, 19 procent kvinnodominerade och fem procent mixade akter.

Men hur ser det ut bland arrangörer och arrangörsföreningar? Vad gäller de arrangörer som beviljats bidrag från Kulturrådet 2013 bestod styrelserna av 60 procent män och 40 procent kvinnor (**Källa: Arrangörer på musikområdet, Konstnärsnämnden Kulturrådet**).

I Norrbotten är 83 procent av de ordinarie ledamöterna i länets största arrangörsföreningar kvinnor, och kvinnor innehar även ordförandeposterna i föreningarna. Detta gör dem troligen unika i Sverige. Vanligast är att den ledande posten innehas av en man (**Källa: Riksteatern Norrbotten**).

Vi frågade arrangörerna i regionen: ”Hur ser könsfördelningen ut bland dem som arbetar kring musikarrangemang i er verksamhet?”

I enkäten som helhet anger man att det är tämligen lika fördelat mellan kvinnor och män i organisationerna och på arbetsplatserna. Om man avgränsar endast musik- och arrangörsför-

eningar blir siffrorna lite annorlunda – då är det cirka 30 procent fler kvinnor som arbetar ideellt. Hur man fördelar styrelseposterna har vi inte frågat.

I Västra Götalandsregionens olika styrdokument finns ambitioner kring de horisontella perspektiven (jämställdhet, tillgänglighet, mångfald). Man menar att det är viktigt att de integreras i arenornas verksamheter, projekt och utbud. ”Föreningar och organisationer med interkulturella perspektiv kan bli än mer synliga i kulturutbudet i Västra Götaland”, står det bland annat i Kultur i Västs Årsredovisning 2012.

Vi ställde frågan: ”Hur många personer med utländsk bakgrund arbetar kring musikarrangemang i er verksamhet?”

Av de 85 organisationer som svarade angav 61 stycken – nästan 72 procent – siffran noll (0) personer.

16 organisationer uppgav att en–två personer med utländsk bakgrund arbetade där. I fyra organisationer är det 5–15 personer.

Betydelsefull information är att av alla de som angett att det finns anställda eller medlemmar med utländsk bakgrund så har alla utom två verkat i 16 år eller längre. Studieförbunden och etablerade organisationer är alltså viktiga aktörer i arbetet med mångfald, delaktighet och en större diversifiering inom arrangörsleden.

OM KOMMUNERNAS RESURSER OCH ARRANGÖRERNAS FÖRUTSÄTTNINGAR

Vi undrade om arrangörer har olika förutsättningar att arbeta beroende på vilken kommun man verkar i, om förutsättningarna märks när

det gäller personalsatsningar inom kulturområdet.

En av frågorna i enkäten till kommuntjänstemännen löd: ”Hur många personer i din förvaltning arbetar med kulturfrågor?” I kommuner där svaret var mer än tio tjänstemän arbetade i stort sett alla heltid med kulturfrågor.

I de fem kommuner som angett att man har en (1) person som arbetar med kulturfrågor arbetar tjänstemännen i tre av dem heltid, i två arbetar man mindre än 40 procent.

I kommuner som angett två–fem personer som arbetar med kulturfrågor inom arbetstiden (16 kommuner) arbetar alla heltid i sju av dessa kommuner.

Vi kan se att en kommun med stor satsning numerärt även satsar i arbetstid och att kommuner med mindre personal inom kulturområdet inte heller satsar på heltidstjänster i lika hög grad. I kommuner med många anställda har de anställda ofta heltidsanställningar och vice versa.

Man kan anta att detta påverkar insatserna även för fria arrangörer och deras möjlighet att få stöd, ekonomiskt eller annat, från sin kommun, då man inom sin tjänst har olika förutsättningar att prioritera kulturfrågor.

När man resonerar kring vikten av fria arrangörer för ett brett och utbrett kulturutbud kan man även anta att satsningarna från kommunerna kommer att påverka det slutgiltiga utbudet för invånarna, och då även konstnärers och musikers möjligheter att försörja sig inom regionen.

OM SAMVERKAN

I dag är ”samverkan” ett centralt ord när man pratar om utveckling av organisationer och arbetsätt inom bland annat kultursfären. Med samverkan menas då ofta samarbete och vikten

av att skapa goda allianser. Syftet är att främja effektivitet, förnyelse och kvalitet. Målet är förstås utveckling av verksamheter och av människor.

Samverkan mellan kommuner och arrangörer och arrangörer emellan är många gånger väsentliga för möjligheterna att verka i en bygd.

Vi ställde frågan ”Vilka av följande har ni samarbetat med 2011–2013 vid era musikarrangemang för en offentlig publik?” och gav ett antal alternativ: Kommunen, Företag och affärsverksamhet, Studieförbund, Föreningar, Riksförbund, Kultur i Väst, Inga parter, Andra parter samt möjlighet att skriva fri text. I fritextalternativet hade många angett studieförbund men även Svenska kyrkan och institutioner.

Svaret blev att arrangörerna till största delen har samverkat med kommuner, studieförbund och föreningar. Kultur i Väst visar sig vara en viktig part liksom olika riksförbund. Värt att notera är att endast 57 organisationer har besvarat denna fråga.

OM FINANSIERING OCH STÖDFORMER

Vi frågade musikarrangörerna hur de finansierar sin verksamhet. Av de 91 arrangörer som svarat på enkäten svarade 63 på denna fråga.

Biljettförsäljning är den vanligaste finansieringskällan hos de svarande, den används av cirka 80 procent. Därefter följer ekonomiskt stöd från kommunen med 62 procent. Stöd från region och stat och andra finansieringsformer används av cirka 35 procent. Sponsring står bara för 17 procent, och är en finansieringsform som främst används av musik- och arrangörsföreningar.

I kategorin ”Annan finansiering” ryms en mängd olika svar. Vanligast är medlemsavgif-

ter, samarrangemang och samarbeten, men här finns också egen finansiering, lottförsäljning och kaféverksamhet, uthyrningar, fondansökningar, annonser, kollekt och ideellt arbete.

De som har erhållit ekonomiskt stöd – hur mycket har de då fått?

Här är svarsfrekvensen ännu lägre. Bara 31 procent har svarat på denna fråga.

Bland de svarande i kategorin musik- och arrangörsföreningar framgår att samtliga får kommunalt stöd, med belopp som varierar från 4 000 till 134 000 kronor.

Mycket få av de svarande får ekonomiskt stöd från regionen, och då i ett spann mellan 7 000 och 110 000 kronor. Det statliga stödet ges till något fler, i summor som spänner mellan 20 000 och 120 000 kronor.

De kommunala och statliga stöden är relativt konstanta i storlek över de tre år vi frågat om (2011-2013), och är då antagligen verksamhetsbidrag.

Vi frågade också: ”Vilka andra typer av stöd än ekonomiskt, har ni under åren 2011–2013 fått från er kommun?”

För musik- och arrangörsföreningarna är hjälp med marknadsföring vanligast. Därefter följer lån av lokaler och teknik och rådgivning. Minst frekvent är hjälp med administration och att ta del av kurser och utbildning. Annat som nämns är samarbeten med barnkulturkonsulenter samt hjälp med till exempel stängsel, tält, transporter och biljetthantering.

I de övriga grupperna av svarande anger 39 procent att de inte får något stöd alls. 30 procent får hjälp med marknadsföring eller lån av lokal.

I kommentarerna nämns att man ”möjligen någon enstaka gång” fått låna mikrofoner av kommunen. Andra har lånat scenmoduler, har fått använda museets lokaler kostnadsfritt för

framträdanden och anger att man samarbetar med kommunen vad gäller arrangemang.

Vi har även frågat: ”Vilka typer av stöd har ni under åren 2011–2013 fått från andra aktörer?”

Av de 17 musik- och arrangörsföreningar som svarat säger sex stycken att de inte fått något stöd från andra aktörer. Övriga svarsalternativ nämns av så få som fem svarande eller färre. Det handlar då om hjälp med marknadsföring och administration, lån av lokal och teknik, kurser, utbildning och rådgivning. I kommentarerna nämns även arrangörsförsäkringar och arrangörsstöd, övernattningskostnader för band och reseersättningar.

Bland de övriga organisationerna svarar 38 procent på frågan. Närmare hälften säger att de inte får något stöd från andra aktörer. Hjälp med marknadsföring är återigen det vanligaste indirekta stödet (30 procent). Därefter i fallande skala: Låna teknik, rådgivning, låna lokal, hjälp med administration, annat stöd, kurser och utbildning.

Någon nämner i kommentarerna att ”i form av volontärarbete har vi fått massor av stöd till våra kulturella tillställningar”.

På vår fråga om totalomsättning svarar 31 av 91 arrangörer. För de musik- och arrangörsföreningar som svarat är årsomsättningen i snitt (för de tre år vi frågat om, i avrundade siffror): 150 000 kronor (2011), 180 000 kronor (2012) och 150 000 kronor (2013). Högsta omsättningen är 420 000 kronor, den lägsta 20 000 kronor.

I de övriga kategorierna av arrangörer varierar årsomsättningarna från 1 400 000 kronor till 5 000 kronor. Att variationen är så stor beror givetvis på att här finns kommunala institutioner såväl som mindre byalag. Några medelvärdet blir därför inte meningsfullt att sammanställa. När det gäller frågan om hur många procent

biljettintäkterna utgör av totalomsättningen är svarsfrekvensen låg och variationerna stora och flera svarar att de inte vet.

Utifrån detta underlag kan man möjligen anta att musik- och arrangörsföreningarna är mer beroende av biljettintäkter än övriga arrangörer, vilket kan handla om att institutioner, studieförbund med flera har en högre grad av offentligt stöd.

OM MARKNADSFÖRING OCH KOMMUNIKATION

Hur når arrangörerna sin potentiella publik med övertygelsen om musikens kraft? Hur bjuds publiken in så att valet att lyfta sig från soffan blir enklare? Hur når man igenom bruset? Utmaningen för arrangörerna är enorm. Och man måste göra allt för att minska motståndet hos publiken att ta sig till arrangemanget. Information och hantering ska vara tydlig, konkret och lättillgänglig.

Klassiska marknadsföringsåtgärder är fortfarande viktiga medel för att nå en publik.

Vi frågade arrangörerna vilka marknadsföringskanaler de använder. Trycksaker, hemsida och annonsering är de tre vanligaste. Sociala medier, presskontakter, mejl, nyhetsbrev och personliga kontakter är också viktiga medel för kommunikation.

Om vi tittar på svaren från enbart arrangörsföreningarna blir det tydligt att presskontakten och chansen till redaktionell uppmärksamhet är den viktigaste kanalen för den gruppen. Ett naturligt förhållande, då dessa föreningar antagligen har mindre budget för ren marknadsföring än exempelvis kulturinstitutionerna.

Biljettförsäljning kan gå till på många olika sätt och vi frågade arrangörerna hur de säljer biljetterna till sina musikarrangemang. De

flesta säljer biljetter i entrén, i kombination med någon form av förköpsmöjlighet. Hälften av arrangörerna ger möjlighet till förköp på plats i lokalen, och cirka en fjärdedel säljer även förköpsbiljetter via nätet. Några ger också besökaren möjlighet att boka via telefon eller mejl. Ytterligare några har fri entré och därmed ingen biljetthantering.

För att locka nya målgrupper och göra det möjligt för vissa målgrupper att besöka arrangemanget lockar arrangörer ibland med rabatter och erbjudanden av olika slag. Framför allt kan det vara viktigt att locka förstagångsbesökaren, för att sedan övertyga denne om hur härligt det är att besöka just den här aktiviteten.

Rätt prisnivå är en viktig faktor för många när de väljer om de ska besöka ett arrangemang eller inte och de flesta av de tillfrågade arrangörerna tillämpar någon eller några former av rabatter.

I fallande ordning är dessa de vanligaste rabatterna hos de tillfrågade arrangörerna: Barn-/ungdomsrabatter, medlemsförmåner, fribiljetter, studentrabatt, årskort, andra rabatter, pensionärsrabatt, abonnemang och rabattkort.

Hos arrangörsföreningarna är det ingen som erbjuder pensionärsrabatt. Antagligen som en naturlig följd av att publikens medelålder redan är hög och det finns andra målgrupper som är mer angelägna att locka förstagångsbesökare ur.

OM LOKALER

I vårt dagliga arbete med arrangörer får vi ibland höra att lokaler kan vara en ständig orsak till huvudvärk. Har man en egen lokal så kostar den pengar för bland annat el och underhåll. Om man inte har en egen lokal kan det istället vara samarbeten, tillgänglighet, mandat eller hyreskostnader som upplevs som hinder. Vissa

arrangörer har ingen möjlighet att regelbundet presentera sina arrangemang på samma scen och får då flytta runt – frivilligt eller ovilligt.

Med detta i bakhuvudet frågade vi arrangörerna hur deras tillgång till scener ser ut. Alternativen var: ”Vi har en egen scen där bara våra arrangemang presenteras.”, ”Vi har en egen scen där våra och andras arrangemang presenteras.”, ”Vi har en fast scen för våra arrangemang i en lokal där även andra aktörer verkar.”, ”Vi flyttar runt (som en del av vårt koncept).”, ”Vi flyttar runt men önskar en fast/egen scen.” samt ”Annat än ovanstående.”.

De som svarade på vår enkät både bekräftar och dementerar bilden av att scener är ett bekymmer för många arrangörer. Många av de svarande är lokalhållare, som Folkets Hus, kyrkor och bygdegårdar, och har i sin roll självskrivet en egen scen.

Störst procent av de svarande arrangörerna har en egen scen där deras och andra arrangörers konserter får ta plats. Många arrangörer använder sig av olika scener vid olika tillfällen som en del i konceptet. Flera av arrangörerna önskar att de hade tillgång till egen scen men saknar det i nuläget. I övrigt arrangerar de fria arrangörerna i stort sett i liknande lokaler som kommunerna – kommunernas egna lokaler, kyrkor, bygdegårdar, Folkets Hus, kaféer och restauranger.

Tre av fyra arrangörer uppger att de lokaler de använder för arrangemangen på olika sätt är tillgänglighetsanpassade. Anpassade toaletter, hörslina, ramper och frånvaro av trösklar är de vanligaste anpassningarna. Flera arrangörer lyfter dock att de önskar att lokalerna kunde anpassas mer.

OM UTBUD OCH GENRER

Många arrangörer är inte bara specialiserade

på musik, utan blandar uttryck och arrangerar ibland dans, ibland samtal och en och annan gång teater.

Vi frågade arrangörerna: ”Vad arrangerar ni förutom musikarrangemang?” (Svarsalternativ: ”Dansföreställningar”, ”Teaterföreställningar”, ”Filmvisningar”, ”Samtal och diskussioner”, ”Vi arrangerar bara musik” samt ”Andra typer av arrangemang”).

Samtal och diskussioner är något som nära hälften av de svarande arrangerar då och då. Teater- och dansföreställningar, filmvisningar, loppisar, danskvällar och mycket annat ryms också inom arrangörernas verksamhet. En dryg fjärdedel arrangerar enbart musik och det gäller främst musik- och arrangörsföreningarna.

För att en viss typ av musik ska finnas tillgänglig för medborgaren krävs att det finns en arrangör som vill skapa plats för just den genren. Den enskilde invånaren är därför, för sitt liveutbud, helt beroende av att det finns arrangörer som delar intresset för en viss slags musik.

De arrangörer som svarade på vår enkät fick därför också frågan om hur många musikarrangemang för en offentlig publik de genomfört under 2011–2013 inom vissa musikgenrer. Svarsalternativen i enkäten var: ”Jazz”, ”Blues”, ”Folk- och världsmusik”, ”Västerländsk klassisk musik”, ”Rock och pop”, ”Visa”, ”Nutida konstmusik”, ”Mixade genrer”, ”Annan genre” samt ”Kan inte ange per genre, men sammanlagd summa arrangemang”.

De flesta genrer representeras på något sätt i regionen. Att genrebredden sedan är betydligt mindre i vissa kommuner är så klart också en del av verkligheten. Rock och pop ligger i topp genremässigt. Sedan kommer jazz, västerländsk klassisk musik och blues. Visa, nutida konstmusik och folk- och världsmusik finns också representerade, men inte i lika hög grad.

OM ARBETET MED ARTISTERNA

För varje konsert krävs en arrangör. Vare sig det är kommunen själv, en arrangörsförening, en kyrka eller Folkets Hus, så krävs att någon tagit beslutet om att detta är en akt som ska bokas.

Arrangörerna har makt över utbudet och ansvar för vilka kulturupplevelser invånarna erbjuds. Med detta i bakhuvudet är det spännande att se hur besluten om artistbokningar går till. Varför bokar man en viss akt och hur kommer man i kontakt med sina artister?

Vi frågade i enkäten: ” Hur hittar ni artisterna?”

Svarsalternativen var: ”Vi blir kontaktade av artist/grupp”, ”Genom att besöka konserter och festivaler”, ”Genom att besöka showcase och utbudsdagar”, ”Egna kontakter”, ”Publiken föreslår”, ”Media”, ”Nätverk” och ”På andra sätt”.

Vi kan tydligt se att det vanligaste är att man hittar artisterna genom egna kontakter. I andra hand blir man kontaktad av artisterna. Genom sina nätverk, besök på festivaler, besök på utbudsdagar, uppslag genom media och förslag från publiken är, i den ordningen, också vanligt förekommande.

När vi sedan frågar vad det är som avgör om artisten ska bokas eller inte (”Vad får er att välja

artisterna? Välj de två vanligaste motiven.”), så svarar arrangörerna, i fallande ordning:

”Rätt genre”, ”Gagenivå”, ”Konstnärligt intressant”, ”Lockar publik”, ”Samarbete med andra avgör (till exempel turnésamarbete)”, ”Känt namn”, ”Enligt tradition”, ”Lokal och bra tekniska/praktiska förutsättningar” samt ”Andra motiv”.

En av arrangörerna uttrycker sig såhär kring vad som är viktigt med bokning och programläggning:

”Att sätta ihop ett program som innehåller olika kulturyttringar, passande för olika publik-sammansättningar, nyskapande, tradition, kvalitet med mera är intrikat, spännande och en rolig utmaning. Många motiv ska vägas in.”

När man vill komma i kontakt med artisten för bokning så finns det också olika vägar (”Hur bokar ni artist/ensemble?”).

Nästan alla svarande har i många fall direkt kontakt med artisten. I övrigt svarar de, i fallande ordning: ”Kultur i Väst”, ”I samarbete med annan organisation”, ”Bokningsbolag”, ”Övriga länsmusikorganisationer” och ”Annat bokningsförfarande”.

Även här dominerar alltså den direkta personliga kontakten med artisten. Man kan även se att Kultur i Väst och andra länsmusikorganisationer utgör en viktig länk och förmedlare

Lokaler som nämns som arrangörslokaler:

Kvarnen och Salong Mauritzberg Skeplanda Bygdegård Kulturbaren i Folkets Hus Trollhättan Kulturhuset Fregatten Fajansen biblioteket Esplanadteatern Stadsparken Djäkneskolan Apollon Hebetatern Clio Fästningsteatern i Karlsborg Konsthallar N3 Bygdegården i Södra Råda Folkets Hus i Otterbäcken

av akter till arrangörerna. En tredjedel av de svarande har kontakt med bokningsbolag.

Att skriva kontrakt med sina artister är självklart för vissa arrangörer och helt ointressant för andra. Vi frågade: ”Skriver ni i regel kontrakt med era artister?”

Många arrangörer ser till att ha skriftliga underlag i form av mejlkontakt som en grund för avtalet om uppdrag och gage. När arrangörerna bokar genom producent eller bokningsbolag är användandet av kontrakt större. Nästan exakt hälften av arrangörerna uppger att de skriver kontrakt med sina artister, övriga gör det inte.

En försvinnande liten del av arrangörerna bokar enbart amatörer. I de flesta fall är utbudet blandat, med både professionella och amatörer. En knapp tredjedel av de svarande bokar enbart professionella artister.

OM JÄMSTÄLLDHET PÅ SCEN

När vi frågade arrangörerna om könsfördelningen på artisterna visade resultat att det i genomsnitt är 33 procent kvinnliga akter på scen.

Många satsningar pågår i Sverige för att jämna ut den skeva fördelningen mellan kvinnor och män på svenska scener och låta musikscenen bli mer jämlik. För att nå ett riktigt bra resultat

krävs satsningar från många håll. Från skola och kulturskola, medier och skivbolag, förebilder och – inte minst – arrangörer.

I de allra flesta fall är de manliga artisterna dominerande på scen. För att som arrangör kunna göra något åt det är egen statistik ett viktigt verktyg. Att föra statistik över vilka man bokar är att synliggöra sina egna mönster.

HUR SER PUBLIKEN UT?

Det arrangeras oerhört många konserter i Västra Götaland. Högt och lågt, välbesökt och svårsålt, brett, smalt och med ett enormt engagemang. Det är tydligt att arrangörerna bidrar med ett oersätligt värde och når en stor mängd av invånarna i kommunerna. Varje vecka, varje månad, året runt. Det finns dock ofta plats för fler och det är många som vittnar om tomma stolar och svårighet att locka publik.

När vi frågar arrangörerna om de är nöjda med publiktillströmningen till sina musikarrangemang så svarar 60 procent att de är nöjda, medan 40 procent är missnöjda.

Citat från en arrangör: ”Jag är inte missnöjd, men det finns plats för fler!”

En annan: ”Aldrig nöjd.”

Att besöka kulturarrangemang är för många en vardagsrutin, och man har förtroende för ett

Hantverkshuset i Hova Församlingshemmen i Amnehärad och Hova Dalslands Konstmuseum
Kyrkans Hus Rådahallen Näreforsparkens utescen och Järpås bygdegård Musikhuset Repan
Nyeport Skövde Kulturhuset Skövde O'Learys Skövde Kabysen Karlsborg Carl Johansskolan
Karlsborg Töreboda Teatern Kanalscenen Töreboda Ungdomens Hus Tibro Millners Tibro Rockfickan
Hova Hova Riddarvecka Kommunala Musikskolan Mariestad Lilla Bryggeriet Tidaholms Stadshotell

antal arrangörer vars konserter man gärna besöker. För en arrangör är det viktigt att locka sin existerande publik att komma tillbaka om och om igen, för att ha en trygg publikgrund att stå på. Men att locka ny publik är minst lika viktigt – för att hålla intresset för musiken vid liv och vitalisera sin målgrupp.

Vi frågade arrangörerna ungefär hur stor del av publiken de upplever är återkommande. Den största gruppen, drygt hälften av de svarande, anger att 60-80 procent av publiken är återkommande och att de övriga procenten då består av ny publik.

Många som arrangerar konserter inom arrangörsföreningar är pensionärer. Engagemanget är nästan alltid ideellt och innan man slutat sitt yrkesliv finns det ofta inte tid för ett så pass stort extraarbete.

De arrangörer som svarat på våra frågor har sammanlagt en stor övervikt på äldre publik ("Vilka ålderskategorier besöker era arrangemang?"). Drygt 80 procent av alla föreningar har en publikbas från 61 år och uppåt. Sedan går procenten stadigt nedåt och betydligt färre har unga vuxna, tonåringar eller barn i sin publik. Endast 33 procent har publik mellan 16 och 20 år.

Hos de rena arrangörsföreningarna var publikens ålder ännu högre. Eftersom vi då tagit bort svar från institutioner som har i uppdrag att arbeta med barn och unga så är det ganska väntat att siffrorna för de yngre publikgrupperna är mindre här. Dock kan man tänka sig att arrangörsföreningarna skulle vitaliseras av att arbeta långsiktigt med en yngre publik, samt på så sätt även säkerställa ett fortsatt intresse för genren.

I vårt dagliga arbete ser vi inte sällan att samma typ av arrangörer som här visar att de vänder sig mycket lite till en yngre publik, även

är de som generellt har svårt med förnyelse i arrangörsledet. Kanske skulle en förnygring av målgrupperna leda till ökat intresse för genren och på så sätt även intresse hos de yngre målgrupperna att engagera sig i föreningen? Hönan eller ägget?

Könsfördelningen i publiken är 56 procent kvinnor och 44 procent män. På frågan "Ungefär hur såg könsfördelningen ut i publiken vid era musikarrangemang under 2012?" svarar en tredjedel av arrangörerna att den är 50/50.

Av förståeliga skäl har många arrangörer inte statistik över sin publik. Detta är ett verktyg som på många sätt kan vara relevant för kultur-tjänstemän och främjare, men mer sällan för den enskilde arrangören. För den arrangör som är intresserad av publikarbete är dock kännedom om den befintliga publiken ett bra första verktyg.

Jämför vi detta med samma arrangörers uppgifter om könsfördelning på scen så kan vi säga att en publik bestående av 56 procent kvinnor besöker arrangemang med cirka 33 procent kvinnor på scen.

OM PUBLIKUTVECKLING

Vi ville med ett par frågor om publikutveckling introducera begreppet och få så många kommentarer som möjligt om hur arrangörerna arbetar aktivt med och i förhållande till sin publik.

Vi förtydligade med några exempel på vad publikutveckling kan vara: Att locka ny publik, använda nya marknadsföringskanaler eller fördjupa relationen till befintlig publik. En intressant iakttagelse är att ingen valde att kommentera själva begreppet i sina kommentarer. Av de 54 (av 91) som svarade på frågan "Arbetar ni aktivt med publikutveckling?" svarade 37 ja och 17 nej.

För många handlar det om marknadsföring och om att locka ny publik. I svaren nämns annonsering, nyhetsbrev, mejllistor, kalendrier, affischering, information på bibliotek och hem-sidor och ”mun till mun”, sociala medier, att väcka intresse genom utlottningar och tävlingar och artistintervjuer eller förhandsartiklar i lokala medier.

Många uttrycker en önskan om att hitta nya marknadsföringsvägar och nämner då ofta sociala medier. Samtidigt menar flera att brist på tid och pengar är ett hinder.

De vanligaste svarsalternativen när det gäller hur man som arrangör arbetar med publikutveckling handlar om att samarbeta med andra föreningar och aktörer och om att kombinera musikarrangemangen med andra kulturuttryck eller genrer. Några bjuder även in publiken till samtal före eller efter musikarrangemangen.

Bland kommentarerna nämns även direkt-dialog med ”gillarna” på Facebook, enkätundersökningar vid arrangemang där publiken kan berätta vad de tycker och föreslå artister samt allmänna strävanden efter att göra föreningarna mer tillgängliga för fler målgrupper och nå en ny och bredare publik med arrangemangen, bland annat genom nya konsertformer och andra lokaler.

OM KULTUR I VÄSTS ROLL

I vår enkät ställde vi frågan om arrangörerna hade tagit del av det Kultur i Väst erbjöd. Vi ville veta hur långt vi kommit när det gäller vårt uppdrag att främja, stärka och utveckla kulturen i regionen.

Framför allt har man tagit del av utbudsdagar, arrangörsträffar och bokat ur utbudskatalogen. Man har också tagit del av enstaka rådgivningar och konsultationer.

Men en stor andel, nästan 40 procent, har inte tagit del av något av det vi erbjöd. Anledningarna till det är varierande, framförallt skriver man att man velat men att tillfällena inte har passat. Många säger sig inte känna till Kultur i Västs verksamhet. Och en något mindre grupp anser att Kultur i Väst inte erbjuder det de behöver.

Här kan vi se att Kultur i Väst som offentlig förvaltning måste fundera på var och när man lägger in tillfällena för möten och träffar. Att se till att alla arrangörer har kännedom om förvaltningens erbjudanden är också viktigt.

Arrangörerna anger även andra orsaker:

”Vi skulle använda Kultur i Västs utbudskatalog mer om vi hade råd!”

Vi ställde också frågan: ”Vad skulle du och din verksamhet önska att Kultur i Väst erbjöd gällande arrangörsfrågor?”

Vi angav ett antal svarsalternativ. En övervägande majoritet lyfte fram behovet av nätverk och arrangörsträffar. Man vill ha utbudsdagar och möjlighet att boka ur Kultur i Västs katalog/utbud. Man efterfrågar även enstaka rådgivning och konsultation, längre perioder av råd och stöd. Olika typer av fortbildning efterfrågas också.

Vilka andra behov har arrangörerna? Det fanns möjlighet att svara fritt. Behoven är så klart olika. Här ett önskemål från en arrangör där vi kan tänka att resurserna är begränsade när det gäller såväl tid och personal som pengar:

”Hjälp på plats rent praktiskt.”

Det finns andra konkreta önskemål:

”Saker som passar på en liten scen, max 80 i publiken och låg takhöjd.”

”Mer att välja bland, samverka med andra länsorganisationer.” ■

SÅ SVARADE KOMMUNTJÄNSTE- MÄNNEN

Resultat och analys av den andra enkäten

OM DE TJÄNSTEMÄN SOM SVARAT PÅ ENKÄTEN

Tjänstemän från 34 av de 49 kommunerna i Västra Götaland har svarat på vår enkät. De som svarade var: Tidaholm, Ulricehamn, Svenljunga, Kungälv, Strömstad, Ale, Falköping, Götene, Lysekil, Herrljunga, Vårgårda, Karlsborg, Borås, Åmål, Öckerö, Tranemo, Töreboda, Sotenäs, Skövde, Dals Ed, Munkedal, Lidköping, Trollhättan, Essunga, Alingsås, Grästorp, Tibro, Vänersborg, Mark, Bengtsfors, Bollebygd, Mellerud, Partille samt Göteborg (vars svar dock är bortplockat, eftersom vår genomlysning inte omfattar Göteborgs kommun).

De svarande arbetar inom olika förvaltningar, bland annat som kultursekreterare, kultursamordnare, biblioteks- och kulturchefer eller evenemangs- och kulturstrateger. Ett drygt tjugotal tjänstemän har inte svarat på enkäten

eller hoppat över en stor del av frågorna. En rundringning visar att det i stort sett finns fyra olika typer av förklaringar till de uteblivna svaren: Att man inte hunnit, att man uppfattat det som att någon annan på kommunförvaltningen svarat, att man inte kan de områden frågorna berör tillräckligt bra eller att man är kritisk mot webbenkättsformen.

Flera hänvisar till tidsbrist, ibland beroende på personalnedskärningar, omorganisationer eller större projekt som upptagit mycket arbetstid. För vissa har det helt enkelt bara "varit väldigt snärjigt".

En tjänsteman menar att det är ett problem med alla enkäter som skickas till kommunen: "Vi får mängder av enkäter – flera i veckan. När man då har personalbrist hinner man inte svara på alla. De blir liggande."

I några kommuner har man trott att en annan tjänsteman inom förvaltningen besvarat enkä-

ten: ”En kollega svarade istället.” En annan berättar att enkäten ”valsat runt” på kommunen:

”Men till slut tyckte jag inte att jag var rätt person för att svara. Frågorna låg lite utanför mitt verksamhetsområde.”

Just det svaret – att man inte tycker att man kommer så mycket i kontakt med de frågor enkäten tar upp – är också återkommande. En tjänsteman säger:

”Jag jobbar med så mycket annat än de här områdena, och då är det helt enkelt svårt att svara på de mer övergripande och omfattande frågorna. Det är säkert lättare för någon som sysslat med detta i tio år, men för mig som är ganska ny är det svårare.”

En annan:

”Mycket svår enkät, framför allt när ni ber om antal med mera.”

Andra har synpunkter på formen – att det är en webbenkät som skickats per mejl. En tjänsteman tror att digitalt distribuerade enkäter lättare faller mellan stolarna:

”Det kanske låter lite gammaldags, men jag tror att det är lättare att komma ihåg att svara på en enkät som man får på papper.”

En person är kritisk till själva webbenkätverktyget, SurveyMonkey:

”Det används av många, men jag blir vansinnig på det. När det inte fungerar, och till exempel ens tidigare svar bara försvinner – då struntar jag i det!”

TANKAR FRÅN DE SVARANDE TJÄNSTEMÄNNEN

Bland de svar vi fått från kommundienstämännerna finns många kloka tankar, som både sammanfattar det vi kan utläsa ur enkätsvaren och

ger oss bra ingångar i diskussioner kring arbetet med arrangörsutveckling.

Bland annat påtalas en liten oro över den höga medelåldern på arrangörerna. Någon tipsar om att ett sätt att engagera unga arrangörer är att samarbeta med dem när det gäller Kultur i Väst-producenternas val av utbud.

Kommunerna samlar inte in siffror och statistik kring arrangemang, varken egna eller de man stöttar ekonomiskt.

Förutsättningarna ser enormt olika ut för tjänstemän i de olika kommunerna. Man kan anta att alla behöver prioritera sin tid, men att vissa knappt har tid ens att prioritera. Och då kommer inte heller det vi erbjuder, våra resurser, dit de kanske mest behövs.

De svarande påtalar även vikten av att alla som arbetar regionalt med arrangörsutveckling inte bara bjuder in till centrala möten, utan även åker ut till kommunerna för att skapa en bild av arrangörsutveckling som rör hela regionen.

Några reflektioner från tjänstemännen över frågorna och svaren i enkäten, eller kring synen på arrangörsverksamheten i den egna kommunen:

”För en liten kommun, där kultursamordnaren är ensam i sin roll, är det mycket betydelsefullt att Kultur i Väst finns som bollplank och kan bidra med kompetens i arrangörsfrågor.”

”Hur når vi unga – har vi deltagande engagemang? Är de med och väljer genrer i Kultur i Västs utbud?”

”Med en kultursekreterartjänst i kommunen skulle vi kunna utnyttja era tjänster bättre. Jag är tvungen att prioritera bort det mesta av tidsskal.”

”Detta är en svår enkät för att få fram en rättvisande bild av vad som verkligen sker i kommunen på musikfronten. Risken är att det ser ut som om nästan ingenting sker fastän musiklivet

är ganska omfattande. Vi har inte den statistik eller redovisning från 'musikarrangörer' som en-
käten kräver för att svaret ska vara tillförlitligt.”

”Vi ute i landet börjar bli generellt oroliga över all centralisering till Göteborg av alla verksamheter. 'Hela regionen' får inte plats annat än i kulturplaner och på hemsidor. Typ. Kultur i Väst däremot tycker jag är bra på att uppfatta signaler från utanför-Göteborg och att visa intresse för vad vi gör. Även om vi ogillar att all verksamhet också administrativt hamnade i just... Göteborg.”

OM KULTURPLANER

Enligt kultursamverkansmodellen ska respektive landsting lämna en kulturplan till Kulturrådet där de bland annat presenterar hur länets invånare ska få god tillgång till kultur inom sju specifika områden. Planen tas fram av landstinget i samverkan med kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället (se www.kulturradet.se/sv/verksamhet/Modell-for-kultursamverkan).

Kulturrådet rapporterar att ”samtliga regioner tar upp arrangörsverksamheten på musikområdet i sina kulturplaner. De gör det oftast i termer av 'arrangörsutveckling', 'utveckla arrangörsstödet', 'stärka arrangörsledet', 'arrangörskap i nya former” (kulturradet.se/Documents/publikationer/2013/inlaga_musikarr_web.pdf).

Kommuntjänstemännen fick frågan: ”Har din kommun en kulturplan?” 19 av dem svarade ja, medan 14 menade att kommunen inte har eller är på gång att skriva en.

Följdfrågorna löd: ”Finns det formuleringar i kulturplanen kring arrangörer/arrangörsutveckling?” samt ”Om ja, är kulturplanen ett stöd för dig i ditt arbete med arrangörsfrågor?”. Elva personer svarade att planen innehöll sådana for-

muleringar. Nio svarade att de inte hade något stöd av den.

Beträffande om kulturplanen är ett stöd i arbetet med arrangörsfrågor eller ej svarar en kommuntjänsteman att den är det, ”eftersom den tar upp att vi ska vara ett stöd för kommunens föreningar och enskilda”. En annan svarar att ”när den reviderade planen är antagen kommer den att vara det”.

Andra kommentarer:

”Föreningar och studieförbund står för en stor del av kommunens kulturutbud. Kommunens uppgift är att stödja dessa organisationer med bidrag till verksamhet och lokaler för den samhällsnytta de medverkar till.”

”Vi håller precis på att revidera kulturplanen. Ordet arrangör är inte med, men kulturföreningar, studieförbund och bygdegårdar framhålls som viktiga aktörer för att tillgängliggöra kultur.”

En svarande framhåller att det nog finns en plan men ”jag säger nej för att ingen hittar den.”

HUR HITTAR MAN RÄTT PERSON?

Vi frågade: ”Hur hittar en ny musikarrangör som söker stöd eller samverkan till rätt person i kommunen?”

Omkring en dryg tredjedel av kommunerna väljer att inte svara på den frågan.

En helt övervägande del av svaren hänvisar till hemsidan eller växeln. Man menar att kommunen är så liten, ”alla känner alla”. Citat: ”Kontaktar undertecknad” samt ”frågar efter kultursvarige och hittar mig lätt”. En person har svarat: ”Genom andra arrangerande föreningar.” Man får anta att man med svaret ”hemsidan” menar att man där hittar telefonnumret till

kommunen och att man söker sig vidare per telefon. Att så många väljer att inte svara kan man kanske tolka som att frågan känns för självklar i en liten kommun med mer eller mindre inofficiella kontaktnät.

Men om man nu inte vill gå via kommunväxeln – hur lätt är det att hitta på hemsidan? Vi tänkte oss en ny, oetablerad musikarrangör som är intresserad av stöd och samverkan och vill ha kontakt med rätt kommuntjänsteman, och i november-december 2013 gick vi igenom Västra Götalands 49 kommuners hemsidor utifrån det perspektivet.

Vi såg att det i de flesta fall faktiskt är ganska lätt att hitta rätt. Oftast behövs bara tre–fyra klick (ibland bara två) för att få namn och kontaktuppgifter.

Dock finns i princip ingen kommunal webbplats som tydligt riktar sig mot oetablerade arrangörer när det gäller sökvägar och namn på länkar och flikar – åtminstone inte i startskedet. Även hos de kommuner som erbjuder särskilt stöd till just arrangörer och dessutom har arrangörsinformationen hopsamlad på ett ställe kan det krävas lite funderande innan man hittar dit.

Man får helt enkelt söka längs lite olika spår.

Den sökväg som oftast leder rätt går via den länk eller flik som i vissa kommuner heter ”Kultur och fritid” och hos andra ”Uppleva och göra” eller liknande, och därefter sidan med information till och om föreningar.

Det finns på hemsidorna över huvud taget en mycket tydlig tonvikt på just föreningsliv, och då i synnerhet föreningar som vänder sig till ungdomar. I informationen om kommunalt föreningsstöd finns dessutom ofta en påtaglig slagsida åt idrottshållet. Många kommuner har infört ett särskilt stöd till unga arrangörer, ofta med namn som ”En snabb slant”, ”Snabba slan-

ten” eller ”Snabba pengar” (och ibland med mer fantasifulla namn som ”Tvärballa bankomaten”, ”Kronan på verket”, ”Snabba cash”, ”Show me the money” eller ”Giraff”). Dock finns en stor inkonsekvens när det gäller sökvägarna fram till information och kontaktpersoner för dessa unga arrangörer. Ibland finns en länk direkt på startsidan, men man kan också få leta sig fram via nyckelord som ungdom, kultur, föreningar, bidrag eller ibland blanketter.

På vissa av de kommunala hemsidorna är det lätt att hitta bra information om föreningsstöd men svårt att få ett namn och en kontaktväg till en ansvarig person. Ibland är sökvägarna olika långa beroende på vilken typ av arrangemang man vill ha hjälp med och ibland finns det man söker efter under en rubrik som kanske inte känns helt logisk.

De allra bäst fungerande kommunala webbplatserna tillämpar ett slags ”alla vägar bär till Rom”-princip, där man kan hitta fram till rätt information och person på flera olika sätt.

Några exempel på – ur ett arrangörsperspektiv – föredömligt upplagda kommunala hemsidor:

Falköping (falkoping.se): Under fliken ”Uppleva & göra” finns – under länkarna Föreningar, Kultur respektive Ungdomspotten – gott om bra information samt namn och kontaktuppgifter till ansvariga tjänstemän.

Herrljunga (herrljunga.se): Lätt och logisk sökväg till kontaktperson och bra information, via länken Fritid som ligger direkt på startsidan.

Mariestad (mariestad.se): Bara två klick till kontaktperson och information om föreningsstöd, kulturstipendier och ”Snabba cash” för unga arrangörer.

Ulricehamn (ulricehamn.se): Bara tre klick till särskild sida om arrangörsstöd, med information och bra kontaktuppgifter till ansvariga tjänstemän. Kommunens storlek tycks inte spela någon roll

för hur svårt eller lätt det är att hitta rätt person. Ibland är sökvägen kort därför att kommunorganisationen helt enkelt består av få personer – ibland för att kommunen satsat resurser på en användarvänlig hemsida.

OM SAMARBETEN

Vi frågade: ”Har ni under 2011-2013 samarbetat med andra musikarrangörer/aktörer vid era musikarrangemang för en offentlig publik?”

Samtliga av de 32 som svarat har sagt ja.

Man samarbetar med hela spektret av arrangörer: Med institutioner som GöteborgsOperan, Vara konserthus, KulturUngdom, kulturskolan. Med centrumbildningar som Musikcentrum Väst, studieförbund, församlingar, kyrkor och en mängd kultur-, musik- och teaterföreningar. Samt även med näringslivsaktörer, som till exempel campingar, kaféer och restauranger. Man uppger även samarbete mellan grannkommuner.

Som en tjänsteman säger: ”Jag kan icke räkna dem alla...” Svaret gör det tydligt att kommuner sällan är ensamt ansvariga för kulturutbudet. Föreningar, näringsliv, organisationer är otroligt viktiga i det kommunala kulturella utbudet.

Vad händer om arrangörer och föreningar försvinner från orten, när arrangörsleden inte förnygras till exempel? Trots att vår enkät är bristfällig i antal svarande kan vi återigen konstatera vikten av att lyfta arrangörsfrågorna i varje kommun.

Vi frågade även: ”Har kommunen under 2011–2013 anordnat någon form av träff för musikarrangörer?”

27 kommuner besvarade frågan. Av dem svarade 19 att man inte anordnat några sådana träffar, men kommenterar inte uppgiften vidare. Vi kan i svaren inte se några säkra samband mellan att det är de kommuner som satsat mest

timmar och personal på kulturfrågor som är de som anordnar träffarna.

Kanske är det så att tjänstemännen inte uppfattar som sitt uppdrag att arbeta med arrangörsutveckling, att stärka arrangörerna på andra sätt än med bidrag och exempelvis lokalhjälp?

Dock kan vi konstatera att man som tjänsteman i kommunen själv efterfrågar och ser värdet i samverkan med organisationer men att man kanske inte har rutiner, strukturer och nätverk för det.

I svaren finns exempel på samarbeten med arrangörer:

”Träff med ordföranden i samtliga arrangerande kulturföreningar.”

”Ungdomar har deltagit i KulturUngdoms arrangörskurs.”

”Arrangörsrådet två gånger per år, nätverk för ett stort antal arrangörer för till exempel musik, teater, konst med mera.”

”En årlig arrangörskonferens.”

OM STÖDFORMER

Det finns en mängd olika sätt att stödja arrangörers verksamhet.

Allt handlar inte enbart om reda pengar, utan det kan ta sig former av tjänster och rådgivning av olika slag. Vi har i en frågeställning till kommunerna lagt fram ett antal alternativ: Låna lokaler, hjälp med marknadsföringen, rådgivning, ekonomiskt stöd, låna teknik, ta del av kurser och utbildning, hjälp med administrationen. Plus en möjlighet att lägga till egna alternativ.

Vi får ett relativt stort gensvar på frågan. Vanligast från kommunens sida är hjälp med marknadsföringen, ekonomiskt stöd och rådgivning. Men drygt hälften svarar också att de tillhandahåller möjligheten att låna lokaler och/

eller teknik. Ovanligare är att hjälpa till med administration eller att erbjuda tillfälle att ta del av kurser och utbildning. Biljettförsäljning tas upp vid ett par tillfällen som exempel på övrigt stöd.

Värt att notera är att hjälp med marknadsföringen är vanligare än ekonomiskt stöd. I de flesta fall ser sig alltså kommunen som en resurs att informera om arrangemang även om det rent ekonomiska stödet uteblir.

Vi frågar också kommunerna om hur många musikarrangörer som fått något av ovanstående stöd. Här spretar siffrorna betydligt (snitt 10, medianvärde 5, högsta 57, lägsta 2) och svaren bör också sättas i relation till hur många musikarrangörer det faktiskt finns i respektive kommun – siffran bör ju ställas i relation till något.

Det noteras också av en av kommunerna att det är svårt att svara på frågan eftersom det saknas avpassad redovisning för detta. Statistiken för ekonomiskt stöd finns, men redovisningen av de övriga stödformerna är bristfällig eller saknas helt.

Så till frågan om vilka former för ekonomiskt stöd som kommunen har att erbjuda till musikarrangörer. Det visar sig att föreningsstöd dominerar kraftigt, med drygt 80 procent.

Sedan följer verksamhetsstöd, projektstöd och ”snabb slant” i ungefär liknande omfattning (cirka 40 procent av dem som svarat). De flesta har en kombination av stödformer, exempelvis föreningsstöd och ”snabb slant”.

Bilden kompletteras också av särskilda stöd, till exempel riktade mot enskilda eller nyskapande arrangemang, snabb slant till ungdomar eller stöd till ungdomsprojekt, lokalbidrag eller stöd till annonskostnader.

Vi frågar vidare om hur stort ekonomiskt stöd kommunerna utbetalade till musikarrangörer under 2012, i kronor räknat.

19 kommuner svarar. Två vet inte, två svarar att de inte har utbetalat något alls. Återstår femton kommuner, som rör sig i ett spann från 20 000 kronor till cirka 1,2 miljoner. Den högre siffran bör vi bortse ifrån, eftersom de angett problem med att avskilja summorna från exempelvis del av teaterbidrag. Svårigheter att beräkna har angetts av flera deltagare. I några fall beroende på kombinationer av olika former av större event, exempelvis stadsfestivaler som inte arrangeras varje år.

Om man tittar på de enskilda summor som anges från respektive kommun så rör sig hälften av dem kring 55 000 kronor och därunder (ett fåtal höga summor gör att snittsumman på 133 000 kronor blir missvisande). Totalsumman blir 2,1 miljoner kronor av ekonomiskt stöd till musikarrangörer år 2012, av de 16 kommuner vi fått information från.

16 svarande representerar en tredjedel av kommunerna i Västra Götaland, och vi kan därmed naturligtvis inte med säkerhet säga hur representativ vår information är för helheten. Men om vi spekulerar och uppskattar det totala stödet från kommunerna till musikarrangörerna skulle det hamna på 6,3 miljoner kronor, ett snitt på runt 130 000 kronor per kommun, inklusive satsningar på stadsfestivaler.

Vi frågade också kommunerna om det finns musikarrangörer som inte får någon form av stöd, och vilka typer av arrangörer det i så fall rör sig om.

Av 25 svarande uppgav 24 att det finns föreningar som kommunen inte ger stöd.

Svaren varierar, men kyrkor, religiösa intressen och kommersiella aktörer utgör den största gruppen. Även ”en samling ungdomar som ordnar musikevenemang privat och ideellt” nämns bland dem som inte får stöd. Bland kommentarerna nämns även ett antal ”musikkyrkor”, ensta-

ka eldsjälur, Folkets Hus och Parker, krogar och restauranger, kommersiella bolag och föreningar som tillhör musikskolan.

Det är få svar och man kan därför inte dra några stora slutsatser, men vi kan se att det inte finns några större föreningar som inte får stöd. En enda kommun svarar: ”Nej, jag tror vi ger stöd till alla!”

OM KOMMUNERNAS EGNA ARRANGEMANG

Det finns många anledningar för en kommun att själv arrangera konserter och kulturhändelser. I ett litet samhälle kanske kommunen är den enda arrangören, och man arrangerar då för att säkerställa att det över huvud taget finns ett utbud för invånarna att ta del av.

I andra fall kan det handla om att komplettera det existerande utbudet, till exempel med hänsyn till genre eller målgrupp. Vissa kulturpolitiska agendor kan också kräva att kommunen går in som en part för att utöka utbudet.

Det största antalet kommuner är själva musikarrangörer. 28 av 33 (85 procent) svarar ja på frågan om de själva arrangerar.

På frågan om hur stor publik dessa arrangemang har varierar svaren stort. En fjärdedel svarar inte alls, några vet inte (”har ingen

statistik”). Generellt är siffrorna ungefärliga. Det saknas statistik framför allt när det handlar om större arrangemang och utomhus, ofta på sommaren. Av de 22 som ändå har uppskattat en siffra blir summan omkring 155 000 personer under åren 2011–2013. Det är dock problematiskt att använda dessa siffror, de är alltför gissningsbetonade och osäkra.

Detsamma gäller könsfördelningen i publiken. Ungefär hälften av de svarande gissar att fördelningen är 50/50, medan resten anger en viss eller ganska stor övervikt på kvinnor i publiken. Några svarande ifrågasätter om det ens är intressant med denna typ av statistik. Sex tjänstemän svarar att de inte vet, en av dem ställer en motfråga i enkäten: ”Skojar ni?”

Vi frågade även hur många arrangemang inom respektive genre som kommunerna genomfört de senaste tre åren.

I och med att alla kommuner inte svarade så är de rena siffrorna inte till så mycket nytta. Däremot kan vi se att kommunerna mest har arrangerat pop och rock. Efter det kommer västerländsk klassisk musik, och sedan jazz. De andra genrerna (folk- och världsmusik, visa, blues och nutida konstmusik) finns också representerade. En stor del av arrangemangen har inte registrerats som någon särskild genre.

Det finns en risk att de kommuner som inte för statistik över sina egna arrangemang missar

Lokaler för arrangemang som nämns:

Kafésцен Stora scenen Utställningshallen Bibliotek Bygdegårdar
Kyrkor Fullmäktigesalen Folkets Park Kollängens tingshus
Hjelmsäters egendom Falkängens café och hantverksby Bowling-
restaurangen Kinnekullegården (restaurang) Kulturbruket på Dal
Dalslands center Stinsens ungdomshus Dalslands konstmuseum

sin chans att genomlysas hur deras verksamhet kompletterar, alternativt krockar med, utbudet från kommunens andra arrangörer.

Självklart används de egna lokalerna i hög grad för kommunens arrangemang. Bibliotek, kulturhus, skolor och museer är vanliga scener när kommunerna arrangerar offentliga konserter. Kyrkor, Folkets Hus, bygdegårdar, kaféer, restauranger och nedlagda biografier används också som konsertlokaler av många.

OM PUBLIKEN HOS ARRANGÖRER MED KOMMUNALT STÖD

Vad vet kommunerna om publiken hos de arrangörer som fått stöd?

För att få en indikation på detta frågade vi först hur många arrangemang vi talar om och i vilka genrer. Det visade sig att vi varit för optimistiska då vi började vårt arbete. Det var svårt att få den bild vi hoppades. Endast sex kommuner svarar med en sammanlagd summa, men det går knappast att säga någonting utifrån dessa svar, det blir endast information om några enskilda arrangörer.

Samma brist på information på frågan om hur stor publiken varit: Inget svar, vet inte, framgår ej. Endast två kommuner svarar.

Svaren – och bristen på svar – ger tydliga indikationer på att en majoritet av kommunerna inte arbetar med den sortens statistik. Anledningen till det kan vi bara spekulera kring. Kanske för att förenkla byråkratin för såväl kommunen själv som för arrangörerna? Kanske för att man inte inser nyttan eller anser att nyttan finns?

När det gäller hur kommunens bidrag landar i förhållande till exempelvis genre och målgrupp tycker vi att det är gynnsamt med statistik för att synliggöra strukturer. Det bidrar till medvetenhet kring verksamheten vilket i sin tur ger förutsättningar för ett vidgat deltagande i en offentligt stödd kultur.

Självklart är det inte lätt att med kommunernas bristande resurser och ansträngda personalstyrkor täcka in alla dessa aspekter – men det kan ändå vara viktigt att ha det underlaget vid genomlysning av de offentliga stöden. Annars riskerar man att stöd till föreningar och arrangörer landar mycket ojämnt i förhållande till vilka invånare som tar del av kulturutbudet.

OM KULTUR I VÄSTS ROLL

I vår enkät frågade vi om tjänstemännen hade tagit del av det Kultur i Väst erbjuder. Vi ville veta hur långt vi kommit när det gäller vårt uppdrag att främja, stärka och utveckla kulturen i regionen.

Café Tid o Rum Centrumbiografen Föreningshuset i Åsensbruk Brunnsparcken Dals-Rostock Gästgivartorget Odinslund EKA Miljöpark Gammalgårdens friluftsmuseum Konsthallen N3 Folkets Hus Kulturhuset Drottningtorget Hojumstunet Forngården Biblioteksarenor centralt och på filialer Kinna konserthus Forum Ånapan Biograf Vintergatan Ungdomens hus Tibroparken Torgscenen Åse/Viste Arena Bläckbox White box Kammarmusiksalen Entré Orkestersalen

FYRA arrangörer

TATIANA MADRID
KULTUR- OCH MEDIE-
PRODUCENT
GÖTEBORG

Från växelkassan till ljudtekniken till att laga mat till bandet. Som självständig arrangör får man vara beredd på att göra det mesta. För Tatiana Madrid i Göteborg började det med en skatepark. Det var där den föddes, känslan av att "om man vill någonting – då gör man det själv".

Van att fixa det mesta

Senare på kvällen ska Tatiana Madrid arrangera en spelning med flera band. Det är mycket som ska fixas. Hon har huvudansvar för ljudet och måste ha koll på mixerbordet, en växelkassa ska styras upp – och så ska hon och en av medarrangörerna laga en vegansk gryta till banden. Det blir första samarbetet för det löst sammansatta arrangörskollektivet Filler.

– Förutom jag är det två killar. Den ena arrangerar för Göteborg Hardcore och den andre har webbfanzinet Lukinzine. Vi är inte låsta till att det bara är vi tre, utan vi vill att det ska vara ganska öppet och organiskt. Tanken är att vi vill skapa en plattform för de lite mindre banden. Vi har aldrig jobbat tillsammans på något sätt tidigare, så det ska bli intressant att se hur det går, berättar Tatiana Madrid, som både självständigt och i olika konstellationer arbetar med projekt

och kulturarrangemang i Göteborg. Vi träffar 25-åriga Tatiana en regnig fredag efter lunch. Platsen är Café Biscotti i hennes hemstadsdel Majorna, i ett sidorum som först är ganska tomt men i omgångar fylls med barnfamiljer.

Tanken är att så småningom kunna arbeta på heltid som kultur- och medieproducent, men än så länge kommer försörjningen från ett extrajobb.

På sätt och vis började allt med en skatepark:

– När jag var 14-15 blev jag rekryterad till styrelsen för den ideella föreningen Actionpark här i Göteborg. Vi lobbade bland annat för att få en skatepark, för det fanns ingen utomhuspark som var gratis och till för alla. Det var inte så många tjejer som skejtade, men det fanns en tjej-skatedag i inomhusparken Galaxen och några kompisar och jag sa "vi kan vara med". Det som var så

fint var att de tillät oss ungdomar att faktiskt ta ansvar för olika saker. Vi arrangerade skatetävlingar och fick hjälpa till att påverka politiker på olika sätt. Så det var där det började: ”Okej, om man vill någonting – då gör man det själv.” Och tillsammans med andra. Så det har följt med mig. Har man en idé så finns det faktiskt inte så många begränsningar när det gäller att förverkliga den, säger Tatiana Madrid.

Under några år drev hon även, tillsammans med andra, den kombinerade baren, klubben och kulturmötesplatsen Vansinnet:

– Det var inte bara musik utan vi hade designmarknader, konstutställning, filmvisning. Och i och med det så fick vi väldigt många kontakter med folk och såg hur många kreativa människor det finns i Göteborg.

Våren 2013 var Tatiana projektledare för Roskilde Road Trip i Göteborg, en åtta dagar lång festival med fokus på det lokala kulturlivet, som i samarbete med Roskildefestivalen arrangerades på Röda Sten.

– En av projektledarna på Roskilde hade tagit kontakt med en chef på musiktidningen Gaffa som jag skrev för då, och han rekommenderade mig. Det var ett turnékoncept, så det var projektledare i Oslo, Bergen, Malmö och Hamburg och så hade jag hand om Göteborgsveckan. Jag rekryterade volontärer och när vi kollade på vilka programpunkter vi kunde ha så blev det tydligt att mycket av det som inte hade kunnat bokas till Vansinnet kunde visas upp på den här plattformen istället. Så det blev verkligen ett showcase för Göteborg, för vad staden har att erbjuda.

Att exempelvis boka ett band som inte är etablerat men som man tror på, och ett halvår senare se dem slå igenom – den känslan är väldigt tillfredsställande, tycker Tatiana Madrid. Men det finns fler drivkrafter:

– Ofta har folk idéer och frågar mig om jag vill hjälpa till. Och då kan jag inte säga nej för jag tycker att det låter så himla roligt. Jag gillar utmaningen och när saker händer, när många olika bitar faller på plats. Jag ser mig själv som en ”doer”, jag måste göra saker för att må bra. Som nu när jag sitter och går igenom listan över besökarna inför i kväll och folk är så himla pep-pade på att komma: ”Ja just det, det är därför jag gör det här!”

Mycket av marknadsföringen inför de arrangemang Tatiana genomför själv och tillsammans med andra sker genom sociala medier.

– Och vi har ju egna kanaler som är väldigt bra. Det är det som har varit så himla kul med den här konstellationen Filler, att alla har projekt på varsitt håll med egna målgrupper. En av killarna har sitt webzine som han har arbetat med i flera år och han har en jättebra hemsida. Och om man tar punkscenen, så är det små skivbolag och små band och alla hjälper till att sprida informationen. Sedan har vi även flyers och affischer, det ska man inte underskatta. Alla är faktiskt inte på Facebook, även om det kan kännas så.

En av de största utmaningarna för en arrangör är lokalfrågan, menar Tatiana:

– Det finns inte så många lokaler att ha livemusik i, och det är ingen större variation när det gäller storleken. Vissa scener är väldigt stora och då funkar det inte att ha intima punkspelningar, då tappas det personliga bort. Om man har en liten budget kan man inte heller hyra in sig var som helst.

Den begränsade valfriheten på lokalfronten gör också att frågor som tillgänglighet, med exempelvis rullstolsramper och annat, kan bli lidande.

– Man har ju inte så mycket att välja på från

Foto: KR MEDIA Productions

start, och när man tänker tillgänglighet blir det ännu svårare. Det är väldigt svårt att ställa krav, man har inget att säga till om där egentligen. Det är skittråkigt.

Arrangemangens ekonomi är ofta beroende av, som Tatiana uttrycker det, ”privata plånböcker”. Det är sällan kommunala eller andra stödformer finns med i bilden.

– Banden får gage, men i övrigt brukar det nätt och jämnt gå runt. Med Actionpark sökte jag pengar, men när man vill att saker ska hända snabbt så löser man det gärna själv, det går mycket fortare. Det är lite osäkert också, det är ju inte garanterat att man får pengar. Det borde vara kortare handläggningstider och man borde få något slags bekräftelse på vad som händer med ärendet. Allra helst skulle man ha en personlig kontakt som man kan prata med om hur det går och vad det finns för alternativ.

Att sträva efter en jämställd konsertscen är viktigt men inte helt okomplicerat, enligt Tatiana.

– Om vi har ett band där en tjej är med, och ett till med en tjej som sjunger, då blir det lätt så att banden själva tänker att det är en tjejkväll.

”Jaha, nu har de hyrt in oss för att de ska ha tjejband, inte för att de ska ha band.” Det är viktigt att man sprider ut det, att det blir mixat. När man spelar musik själv vill man ju vara en musiker – inte en kvinnlig musiker. Som arrangör vill man lyfta fram kvinnor i musiken, men samtidigt vill man inte sätta allt ljus på det. Det är lite svårt det där.

Snittåldern hos publiken vid de arrangemang Tatiana är involverad i ligger ofta kring 25-plus.

– Om man ska ha en kväll på Frilagret så kör man drogfritt och försöker få unga att komma dit också, för det är en sådan viktig grej att kunna blanda vuxna med unga människor. Men det går ju inte när det är öl med i bilden.

Att inte vara organiserad som en formell förening har både fördelar och nackdelar, menar hon:

– Jag vill inte bli låst vid någonting. Om man inte har lust att arrangera något mer så gör man inte det, det är det sköna. Men det blir såklart svårare med stöd och sådant. Fast om man känner att det här kommer jag att göra i flera år – då skulle jag nog fundera på att starta en förening.

Tatiana Madrid tror att hon nog alltid kommer att hålla på med olika projekt.

– Om inte klubb så någon typ av kulturarrangemang. Det kommer jag nog aldrig ifrån. När jag tänker på Vansinnet så var det många som kom in och hade idéer och ville ha klubb hos oss. Så jag tror att så länge vi finns, vi som arrangerar i dag, så kommer det alltid att finnas andra människor som ser: ”Jamen hon gör det och han gör det, då kan jag också göra detta.” Men det måste bli mer variation på lokalerna. Det kan inte bara vara en massa barer överallt.

Några dagar senare hör Tatiana av sig. Spelningen har varit en succé, med fullt hus och nöjd publik. ■

FYRA arrangörer

CHRISTER OLSSON
KULTUR- OCH FRITIDS-
FÖRVALTNINGEN
TROLLHÄTTANS STAD

Christer Olsson har varit med i arrangörs-
svängen länge – först som ideell arrangör, och sedan
mitten av 1980-talet inom Trollhättans kommun.
Under åren har han givetvis samlat på sig tips och
lärdomar. Några av de viktigaste: Behåll lugnet i alla
lägen. Skyll aldrig på publiken. Och kommunicera!

Skyll aldrig på publiken!

Det är viktigt med den personliga kontak-
ten. Det finns en övertro på att mejla
– det är på telefon man löser saker. Om
man vill ha kontakt med folk, då ringer man,
fastslår Christer Olsson, kulturchef på Trollhät-
tans kommun, med ansvar för allmänskulturella
frågor, Konsthallen och de arrangemang kom-
munen anordnar.

Och just inom arrangörsområdet har han en
lång och gedigen erfarenhet, som sträcker sig
ända tillbaka till när han jobbade på fritidsgård
och ljudintresset gjorde att han ofta fick ta hand
om tekniken.

Numera är han involverad i arrangemang som
hålls i Folkets Hus Kulturhuset, på Konsthallen,
Drottningtorget, Hojumstunet, Forngården och
N3 – Mötesplats för ung kultur. Samt givetvis
Fallens Dagar, som med sin aktningvärda ålder

på 55 år är landets äldsta stadsfestival.

Christer, som bor i grannstaden Vänersborg,
samverkar i sitt arbete regelbundet med Auro-
ra Chamber Music, Trollhättans Poesifestival,
Trollhättans Konsertförening, Trollhättans
Teaterförening, Trollhättans Jazzförening,
Musikföreningen Tor, Knorrfest och Svenska
Kyrkan.

Han berättar att N3-området har börjat bli
etablerat som kulturområde, och kan se att
publiken har förtroende för kommunen som
arrangör.

– Men Trollhättan är en segregerad stad, och
det är svårt med ny publik.

Och det är just publiken, och när den verkli-
gen får med sig något, som är den stora belö-
ningen för honom som arrangör och kommun-
tjänsteman.

– Det finns arrangemang som har varit extra kämpiga att anordna. Internationella artistbesök där det varit svårt att nå fram till varandra rent språkligt. Och så kommer publiken – och det blir världens drag! Det blir något som når fram till människor.

Även när publikleden är glesa kan det ändå finnas något positivt med ett arrangemang.

– Jag har varit med om att tidningen skrivit ”kvartett såg kvintett”. Men sedan är framträdandet fantastiskt. De som var där fick något med sig.

Man kan aldrig skylla på publiken, menar Christer:

– De har inget ansvar. ”Publiken svek” är det värsta jag vet!

En händelse från livet som arrangör minns han extra tydligt, en Peter LeMarc-konsert 1993.

– Konserten skulle ursprungligen varit på Fallens Dagar, som en del av hans stora sommarturné, men Peter hade problem med stämbanden och ställde in. Turnén förlängdes

med en dag eftersom han absolut ville spela på hemmaplan.

Den nya konserten hölls på Hojumstunet, rakt ovanför Hojums Kraftstation.

– Allt var riggat och klart, det var fullt i publiken och Peter skulle upp på scen. Precis som många andra artister hade han ganska mycket scennerver så det krävdes att allt funkade. Det gjorde det också, fram till ettan i sista takten på första låten – då blev allt svart.

Strömmen hade gått. Peter LeMarc fick gå av scenen och Christer fick se glad ut och hålla honom lugn. Samtidigt kokade han inombords och undrade hur strömmen kan gå när scenen praktiskt taget står på kraftstationen.

– Teknikerna jobbade så att de var svettiga.

Samtidigt sprang folk omkring och skällde och hetsade dem: ”Det är allvar, det är skarpt läge!” Tro mig – var det något teknikerna hade fattat så var det att det var allvar. Det enda de behövde var att få arbeta i lugn och ro. Som arrangör måste man vara lugn och koncentrerad i alla lägen, oavsett vad som händer. Le fast man är skitförbannad, lösa alla problem utan att någon märker det.

Det blev konsert till slut. Christer övertalade Peter LeMarc att åtminstone spela några låtar.

– Han sa: ”När det här är ordnat så kör vi två-tre låtar och sedan lägger vi av.” Men jag kände honom bättre än så. Självklart blev det en fullängdskonsert med massor av extranummer, han var ju ändå på hemmaplan. Publiken var helnöjd. Peter också. ■

**”Då blev allt svart
– strömmen hade gått”**

FYRA HINDER FÖR VIDGAT DELTAGANDE

Vår genomlysning synliggör ett antal områden där det finns hinder ett vidgat deltagande. Dessa hinder visar på de utmaningar som finns om arrangörerna ska fortsätta möjliggöra att scenkonsten får den plats den behöver och att publiken får sin möjlighet att ta del av upplevelser. Det är hinder för att arrangörerna ska kunna vara en viktig del i civilsamhället och ha en roll i den sociala ekonomin.

Det är viktiga faktorer om vi i framtiden ska ha ett välutvecklat arrangörsled som stärker demokrati och möjliggör ett kulturliv som präglas av jämställdhet, mångfald och interkulturell dialog. De är också grundläggande om arrangörerna ska fortsätta vara en resurs för kommunernas attraktionskraft och tillväxt.

Vi har nedan prioriterat fyra av dessa områden, formulerade som frågeställningar. Dessa områden ser vi som mer avgörande för att vi ska kunna stärka arrangörsledet och främja förnyelse och utveckling.

Som en konsekvens av genomlysningen arbetar Kultur i Väst aktivt framåt utifrån dessa frågeställningar. I texten bredvid finns det förslag till aktiviteter listade som punkter. Här ser vi gärna ett samarbete med andra. ■

FYRA PRIORITERADE OMRÅDEN:

Har vi en kulturpolitik som inte säkerställer mångfalden i arrangörsleden?

Många ideella arrangörer efterfrågar mer resurser för både uppstart och bibehållen kontinuitet i sin verksamhet. Drivkraften för många arrangörer är att vara ett komplement till det befintliga kulturutbudet, vilket innebär ett annat utgångsläge rent ekonomiskt. Detta är några tänkbara aktiviteter för att på sikt minska detta hinder:

- **Argumentera för ett starkt och mångfacetterat arrangörsled i Västra Götaland**
- **Skapa framkomliga vägar för såväl ideella arrangörer som entreprenörer, där olika system ryms**
- **Bidra till kunskap om värdet av lokala arrangörer för samhällsutvecklingen utifrån demokrati och social ekonomi**
- **Välkomna en utredning om ett nytt ekonomiskt stöd för arrangörer**

Är Kultur i Väst inte relevant för nya arrangörer?

Genom vår genomlysning har vi fått större kunskap om betydelsen av att öka kontakter och samarbeten med nya och andra arrangörer än de som Kultur i Väst traditionellt arbetat med. I dagsläget tolkar vi det som att vi inte har stor relevans för nya arrangörer. Vi har internt identifierat en rad punkter att arbeta vidare med. Detta är några exempel på aktiviteter:

- **Arbeta med externa referensgrupper för ett vidgat deltagande så länge Kultur i Väst internt består av en allt för homogen grupp**
- **Aktivt arbeta för arrangörsfrågor på flera regionala nivåer**
- **Förändra arbetet med arrangörsutveckling ytterligare där alla konstformsformer ryms och tar del av vår kompetens**

Är infrastrukturen för komplicerad och svårtillgänglig för att arrangörer enkelt och engagerat ska kunna verka i regionen?

I vår genomlysning ser vi att många arrangörer önskar att ingå i fler nätverk för att öka sin kompetens. Vi kan också se att många nya arrangörer

inte hittar fram till offentliga strukturer. Detta är tänkbara aktiviteter för att på sikt minska detta hinder:

- **Främja så att arrangörer tas tillvara i såväl ideella som offentliga strukturer**
- **Synliggöra den infrastruktur som finns och få den att samverka för arrangörsutveckling**

Har kommunerna i Västra Götaland för vaga strukturer för sina lokala arrangörer?

Vi upptäckte i genomlysningen att många kommuner i Västra Götaland har vaga formuleringar och strukturer kring arrangörsverksamhet, vilket bidrar till kunskapsbrist kring tillväxt av nya arrangörer och vitalisering inom existerande arrangörsnätverk. Detta är några tänkbara aktiviteter för att på sikt minska detta hinder:

- **Stärka samarbetet mellan de lokala arrangörerna och kommunerna samt verka för nya organisationsstrukturer som underlättar för lokala arrangörer**
- **Uppmuntra och förespråka att kommunerna lyfter fram arrangörsfrågorna i kulturplaner och strategier**

FRÅGOR OCH SVAR

FRÅN MUSIKARRANGÖRER I SAMVERKAN
OCH STATENS KULTURRÅD

Rapporten från Statens Kulturråd och Konstnärsnämnden Arrangörer på musikområdet genomfördes 2013 på regeringens uppdrag och fokuserade på arrangörsfrågor.

Några av förslagen i utredningen har mött kritik från Musik- och Kulturföreningarnas samarbetsorganisation (MoKS), Musikarrangörer i Samverkan (MAIS) och Kontaktnätet.

Vi har intervjuat Vanessa Labañino på MAIS och Per Svenson och Luciana Marques på Kulturrådet om detta och andra arrangörsrelaterade frågor.

INTERVJU MED VANESSA LABAÑINO, ORDFÖRANDE I MUSIKARRANGÖRER I SAMVERKAN (MAIS)

Förslagen från Kulturrådet innebär ett fortsatt uttalat stöd och en politisk vilja att lyfta och stärka arrangörerna. I kartläggningen finns dock förslag på att inte ge fortsatt stöd till Kontaktnätet och MoKS, som enligt Kulturrådet i hög grad ägnar sig åt icke-professionell verksamhet. Detta skapade stort missnöje och debatt hos organisationerna.

Vad händer med förslaget, hur agerar och tänker MAIS?

– Vi anser att utredningen brister i att beskriva och ta hänsyn till skillnaderna som finns inom olika genrer. Vi ser en risk i att koppla pop och rock till att vara enbart ungdomsverksamhet. Inom Kontaktnätets föreningar finns många arrangörer som jobbar med frilansande professionella artister. Man får inte heller glömma bort

att Hulthsfredsfestivalen, Peace & Love och Öland Roots är några av de större arrangörer som ingår och har varit medlemsföreningar hos Kontaktnätet. Vi har uppvaktat Kulturrådet och arrangörsutredningen och uttryckt vår oro för snabba förändringar utan riktig konsekvensanalys.

Finns det en risk för utarmning av arrangörsledet om detta går igenom, i relation till behovet av förnyring?

– Ja, det finns. Men vi vill också lyfta att när man anser att de föreningar som jobbar med pop och rock enbart ska ha stöd via Ungdomsstyrelsen så kan detta tolkas som att man inom kulturpolitiken ser pop och rock som en genre vars konstnärliga kvalitet inte är likvärdig med de andra musikgenrerna.

Kulturrådets slutsats är att det statliga stödet i stora delar fungerar bra. Genom sin analys och genom de förslag kartläggningen lägger fram vill Kulturrådet skapa bättre förutsättningar för arrangörsverksamhetens olika delar. Det ska ske genom att stärka samhällets stöd och genom att ställa tydligare krav på arrangörsledet.

Det framkommer också att det skett en ökad koncentration av arrangörer i storstäderna, medan arrangörer på mindre orter får svårare att hitta produktioner till rimligare priser.

Hur ser MAIS på den saken, hur ser det ut på landsbygden, och då särskilt i Västra Götaland? Har ni många aktiva arrangörsföreningar?

– I den här frågan måste vi hänvisa till våra medlemsförbund, men de flesta förbund har aktiva arrangörsföreningar i Västra Götaland. MAIS är medlem i Ideell Kulturallians (IKA), där vi tillsammans med andra ideella kulturorganisationer jobbar för att lyfta frågorna som

gäller den ideella kulturen och våra medlemmar. Det är viktigt att den ideella kulturen får sina utvecklingsidéer, sin röst hörd i de regionala kulturplanerna, att det sker en verklig dialog mellan representanter för regionen och den ideella kulturen.

– Vi lyfter i alla sammanhang att utan de ideella konsertarrangörerna utanför storstadsområdena tystnar Sverige. Det är också de ideella konsertarrangörerna som ger nya konstellationer, nya grupper och unga musiker möjlighet att spela innan de kan få uppdrag av institutionerna. Det är också viktigt att lyfta att de ideella konsertarrangörerna står för en mångfald av olika uttryck. Våra medlemsförbund jobbar också på olika sätt med att stödja sina medlemsföreningar.

Vi ser i vår enkät att många arrangörer bokar direkt med artisten. Vi tror att det på sikt kan leda till sämre samordning och sämre priser för arrangörerna. Är det något MAIS håller med om? Finns det genrer som förlorar på det?

– Olika genrer har olika sätt att boka sina artister. Det är inte nytt att arrangörerna bokar direkt med artisten i vissa genrer. Nätverk och samordning är önskvärt, men det måste också göras så att arrangörerna är med och påverkar vilka artister man bokar. Det finns ingen Rikskonserter längre och länsmusikuppdraget görs om till Scenkonstbolag och andra typer av kulturbolag/förvaltningar. Det finns nackdelar och fördelar med det. Det viktiga är att vi tillsammans skapar de nya strukturerna istället för att göra som man alltid har gjort. Och att man också erkänner att konsertarrangörerna är experter på musiken de vill arrangera och att man tar vara på deras kunskap och drivkraft.

Enligt Kulturrådet förutsätter bidragssystemet att arrangörerna verkar för utveckling och återväxt samt jämn åldersstruktur.

Hur ser det ut i verkligheten?

– Det är olika för olika arrangörer. Det beror också på i vilken kommun och region de driver sin verksamhet. I det här arbetet behövs musikriksförbunden, för det är svårt för enskilda arrangörer att driva utvecklingsprojekt. Många jobbar med sitt arrangemang efter arbetstiden. De arrangörsprojekt och utbildningar som drivs av musikriksförbunden visar att det börjar bli förändringar. Men det är inget som går snabbt, där behöver vi jobba mer och helst med olika samarbetspartners. Ett exempel på utvecklingsprojekt är Nya Arrangörer som görs av Svensk Jazz, Riksförbundet för Folkmusik och Dans och Kontaktnätet.

Vilken roll spelar riksorganisationerna i dag bland arrangörerna, när det gäller utveckling, återväxt och jämn åldersstruktur i Västra Götaland?

– Riksorganisationerna är viktiga och de jobbar för sina medlemsförbund men man får inte heller glömma att musikriksförbunden oftast har ett väldigt litet kansli och lite personal vilket begränsar vad som är möjligt att genomföra. Där är det viktigt att få samarbeta med regionala institutioner och organisationer för att kunna driva utvecklingen specifikt i en viss region.

Vilka insatser för detta arbete är de viktigaste för Kultur i Väst, som regional förvaltning?

– Att tillsammans skapa nätverk för arrangörer och strukturer som bygger på delaktighet. Fortsätta med arrangörskurser och nätverksmöten. Samt hjälpa till att koppla kommande regionala nätverk till internationella nätverk i samarbete med musikriksförbunden.

I vår enkät uttrycker arrangörerna behov av att ingå i nätverk. Vilka nätverk finns redan nu som MAIS kan "rekommendera" och hur arbetar ni och vi för att skapa nya nätverk?

– Här hänvisar vi till musikriksförbunden som har olika nätverk man kan ingå i. MAIS och Kultur i Väst kan jobba tillsammans och använda sig av varandras kunskaper för att skapa nya nätverk. Det har vi redan börjat lite med genom Check!. MAIS gör en förstudie om långsiktiga nationella turnéer och Kultur i Väst gör sin stora arrangörsenkät. Att dela med sig av kunskap från de olika arbetena kan leda till nya satsningar som vi kan göra tillsammans.

INTERVJU MED PER SVENSON, UTREDARE PÅ STATENS KULTURRÅD

I Kulturrådets rapport av musikarrangörer finns förslag på att inte ge fortsatt stöd till Kontaktnätet och MoKS, som enligt Kulturrådet i hög grad ägnar sig åt icke-professionell verksamhet. Var ligger ärendet nu? Kommer det att tas beslut inom en snar framtid?

– Kulturrådet har haft kontakt med organisationerna under hösten 2013 och kontakterna fortsätter. Vi ska bland annat tillsammans identifiera de professionella delarna av deras verksamhet. Det är inte aktuellt att plocka bort dem från systemet.

Hur ser du på risken att det kan ske en utarmning av arrangörsledet om förnyingsarbetet nedprioriteras till förmån för professionalisering?

– Vi tror inte att det är någon större risk

för utarmning av arrangörsledet. Kulturrådet har bland annat infört ett nytt projektstöd till arrangörer för festivaler och andra tillfälliga satsningar. Riksorganisationerna jobbar också med detta.

Hur ser Kulturrådet på tendensen att det skett en ökad koncentration av arrangörer i storstäderna medan arrangörer på mindre orter får svårare att hitta produktioner till rimligare priser? Har ni direkt dialog med många aktiva arrangörsföreningar i Västra Götaland (förutom via riksorganisationer)?

– Både Kulturrådet och Musikverket har gett stöd till projekt som syftar till att hitta nya former för den turnéverksamhet som upphörde då Rikskonserter lades ned. Det handlar bland annat om samarbeten över genregränserna. Det är angeläget att förutsättningarna för de mindre arrangörerna inte försämras. Givetvis är det också en ekonomisk fråga. Det är ännu för tidigt att säga något om utfallet av de projekt som fått stöd.

Vi ser i vår enkät att många musikarrangörer bokar direkt med artisten. Kan det på sikt leda till sämre samordning och sämre priser för arrangörerna? Är det något Kulturrådet håller med om? Finns det genrer som förlorar på det?

– Detta fungerar olika inom olika genrer. Inom jazz och kammarmusik finns knappast någon tradition när det gäller bokningsbolag. Det är egentligen enbart inom pop och rock man jobbar på det sättet. Där har både MoKS och Kontaktnätet försökt minska bokningsbolagens inflytande över sina medlemsföreningar. Så i det fallet är nog arrangörerna vinnarna. Men frågan är komplex och det är svårt att säga något generellt om prisbildningen. Det kan ju också påverka musikernas gager.

Enligt Kulturrådet förutsätter bidragssystemet att arrangörerna verkar för utveckling och återväxt samt jämn åldersstruktur. Hur ser det ut i verkligheten? Följs detta upp av Kulturrådet?

– Vi tror inte att det är något större problem. Kulturrådet får hela tiden ansökningar från nya arrangörer. Inom vissa genrer är omsättningen stor. Riksorganisationerna jobbar hårt med frågan om nyrekrytering, detta är en fråga som är högt prioriterad hos alla organisationer

– Meningen är tagen ur Kulturrådets information om arrangörsbidrag: Kulturrådet förutsätter att arrangörer/organisationer som får bidrag verkar för utveckling och återväxt, bland annat genom att sträva efter en jämn åldersstruktur hos medlemmarna. Vi följer upp detta genom att fråga om till exempel styrelsens sammansättning (funktion och födelseår). Vi följer inte upp föreningarna på medlemsnivå eller styrelsenivå med statistik, men har en bra bild av både verksamheterna och vilka målgrupper de vänder sig till. Kontaktnätet och MoKS har dock krav på sig att det ska finnas en viss andel unga för att få stöd från Ungdomsstyrelsen.

INTERVJU MED LUCIANA MARQUES, HANDLÄGGARE FÖR STÖD TILL ARRANGÖRER PÅ STATENS KULTURRÅD

Vilken roll fyller riksorganisationerna i dag bland arrangörerna, när det gäller utveckling och återväxt samt jämn åldersstruktur?

Se ovan! (Per Svenssons svar) När det gäller jämn åldersstruktur vet vi knappast hur det ser ut eftersom vi inte har sådana uppgifter.

Vad tror Kulturrådet att en regional förvaltnings viktigaste insats för detta arbete (utveckling, återväxt, jämn åldersstruktur) skulle kunna vara?

– Alla föreningar som Kulturrådet har kontakt med på olika håll i landet vill ha ökat stöd från regionen, både i form av pengar och på annat sätt. Regionerna har ju hittills inte visat samma ekonomiska kraft som stat och kommuner när det gäller arrangörsledet. Så här finns mycket att göra: Visa att regionen är intresserad! Stöd utvecklingsprojekt! Utveckla kontakterna med både enskilda föreningar och kommuner kring arrangörsfrågan!

I Kultur i Västs enkät uttrycker våra arrangörer behov av stärkt ekonomi och att ingå i nätverk. Vad tror Kulturrådet är de viktigaste förutsättningarna för ett starkt arrangörsled i framtiden?

– Nationella nätverk på föreningsnivå kan vara viktiga, inte bara inom den egna genren. Det är viktigt med gemensamma projekt över genregränserna. Men det allra viktigaste är trots allt en stabil struktur – att det finns goda förutsättningar för arrangörer att etablera sig, att växa och att utvecklas på olika sätt. Till detta kan stat, kommuner och regioner tillsammans med de ideella organisationerna bidra gemensamt, både genom ekonomiskt stöd, kunskap och erfarenhet. ■

BILAGA

A blue-tinted photograph of a concert crowd. The foreground is filled with the silhouettes of people's heads and shoulders, many with their arms raised in the air. In the background, a stage is visible with bright, glowing lights and some equipment. The overall atmosphere is energetic and vibrant.

EKONOMISKT ARRANGÖRSSTÖD I VÄSTRA GÖTALANDS KOMMUNER – EN GUIDE

Följande sammanställning över möjligheterna för arrangörer att söka ekonomiskt stöd i Västra Götalands 49 kommuner baseras på de uppgifter kommunerna själva presenterade på sina hemsidor i november–december 2013, och avser de typer av stöd som utbetalas och/eller administreras av kommunerna själva.

Flera kommuner har på sina hemsidor även information om stöd från statliga, regionala och EU-aktörer, som till exempel Arvsfonden, Ungdomsstyrelsen, Kulturrådet och KulturUngdom, samt även om stipendier, stiftelser och fonder utanför kommunerna.

Ale

- Föreningsbidrag. Till förening eller organisation som bedriver allmännyttig barn- och ungdomsverksamhet inom kommunen: Aktivitetsbidrag, stimulansbidrag, driftbidrag, investeringsbidrag, ledarutbildningsbidrag och lokalbidrag.
- Kulturstipendium till person eller organisation för insatser inom kulturområdet.
- ”Tvärballa bankomaten”. Ungdomar 13–20 år kan söka stöd för egna aktiviteter och arrangemang.
- Ungdomskraft, ett projekt inom Leader Göta Älv. Stöder projekt startade av ungdomar i åldrarna 15–24 år. Leader Göta Älv är en del av landsbygdsprogrammet, som arbetar med att skapa en levande landsbygd inom kommunerna Vänersborg, Trollhättan (utom stadskärnorna), Lilla Edet och Ale.

Alingsås

- Föreningsbidrag. Till idrotts-, ungdoms-, kultur- och vuxenföreningar: Anläggningsbidrag, projektbidrag, verksamhetsbidrag för aktiviteter riktat till åldrarna 7–20 år, bidrag för aktiviteter för vuxen- och kulturföreningar, folkbildningsverksamhet och pensionärsföreningar.
- ”Kronan på verket”. Ungdomar mellan 13 och 25 kan söka pengar, upp till 20 000 kronor, till egna evenemang och projekt.

Bengtsfors

- Föreningsstöd: Aktivitetsbidrag.
- Årligen utdelat kulturpris.
- Leader, en del av landsbygdsprogrammet, beviljar medel till lokala samverkansprojekt som gynnar landsbygden och små orter i Dalsland och Årjäng.

Bollebygd

- Föreningsbidrag: Aktivitetsstöd, verksamhetsbidrag, driftbidrag, ledarutbildning, anläggningsbidrag.
- Årligen utdelat kulturstipendium till person, grupp eller förening för insats inom kulturområdet.
- Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet. I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Borås

- Kulturbidrag. Till föreningar och enskilda med verksamhet som gynnar det lokala kulturlivet: Årsbidrag, arrangemangs- och projektbidrag.
- ”En snabb slant”. Kan sökas av unga mellan 13 och 26 år för arrangemang som riktar sig till och är initierade av unga.

- Arrangörsbidrag: Kan sökas av föreningar för arrangemang på nationell eller internationell nivå.
- Föreningsbidrag. Till ungdomsföreningar, invandrarföreningar, pensionärsföreningar, politiska ungdomsförbund och handikappföreningar: Administratörsbidrag, aktivitetsbidrag, anläggningsbidrag, grundbidrag, lokalbidrag, startbidrag och verksamhetsbidrag.
- Årligen utdelade kulturstipendier och kulturbelöningar.
- Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet. I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Dals-Ed

- Föreningsbidrag: Aktivitetsstöd till föreningar, bidrag till studieförbund.
- Kulturstipendium: Till enskild person eller ideell förening för värdefulla insatser inom kulturell eller idrottslig verksamhet.
- Leader, en del av landsbygdsprogrammet, beviljar medel till lokala samverkansprojekt som gynnar landsbygden och små orter i Dalsland och Årjäng.

Essunga

- Föreningsbidrag: Subventionerade lokaler och anläggningar, bidrag avsedda att täcka viss del av förenings kostnader samt del av hyres- och driftkostnader, stöd till nybildade föreningar, riktat bidrag när det anses angeläget att stödja speciell verksamhet.
- Stöd till kulturföreningar: För att stödja ett varierat kulturutbud och främja kulturell amatörverksamhet.
- Stöd till fritidsföreningar: För att gynna ett varierat utbud av ungdomsaktiviteter.

- Ett årligen utdelat kulturstipendium och ett idrotts-/fritidsstipendium till personer eller föreningar.

Falköping

- Arrangörsstöd: Stöd till kulturarrangemang för att bredda kulturlivet. Arrangemanget ska vända sig till allmänheten.
- Föreningsbidrag: Stöd till föreningar som bedriver verksamhet inom områdena kultur, idrott eller fritid. Subventionerad uthyrning av kommunens lokaler och anläggningar.
- Årligen utdelat kulturstipendium på 10 000 kronor till person, förening eller institution som utfört en värdefull gärning inom kulturens område.
- Stimulansbidrag för kulturidé: Till föreningar, studieförbund, organisationer med flera ideella krafter, för aktiviteter som verkar främjande för trivseln och upplevelsen av en meningsfull fritid.
- Ungdomspotten: Bidrag till projekt och arrangemang för privatpersoner eller grupper mellan 13 och 20 år.

Färgelanda

- Föreningsbidrag: Grundbidrag, lokalbidrag och aktivitetsbidrag.
- Årligen utdelat kultur- och fritidspris för förtjänstfulla insatser inom kultur- och fritidsområdet.
- Leader, en del av landsbygdsprogrammet, beviljar medel till lokala samverkansprojekt som gynnar landsbygden och små orter i Dalsland och Årjäng.

Grästorp

- Föreningsbidrag. Till kulturföreningar, hembygdsföreningar, intresseföreningar och andra lokala och regionala föreningar: Verksamhetsbi-

drag, extra stöd till extraordinära kostnader samt mindre ekonomiskt stöd till nya föreningar.

- Bidrag för att förverkliga otraditionella och nytänkande idéer och projekt för ungdomar.

Gullspång

- Föreningsbidrag: Merparten till föreningar som bedriver ungdoms- och handikappverksamhet. Även pensionärsföreningar och kulturföreningar. Lokalbidrag och verksamhetsbidrag. Driftbidrag till föreningar som upplåter lokaler åt andra föreningar.

- Årligen utdelat kulturpris på 5 000 kronor till en eller flera personer som utfört värdefulla insatser inom de konstnärliga områdena.

- ”Snabba Cash”. Ungdomar 15–26 år kan få upp till 5 000 kronor till arrangemang eller projekt. Samarbete mellan Mariestad, Töreboda och Gullspång för att uppmuntra ökat kulturutövande och arrangörskap av, med och för unga.

Göteborg

- Föreningsbidrag. Föreningar för barn, ungdomar och pensionärer: Bidrag till ordinarie verksamhet, utbildning för ledarutveckling, lokaler och anläggningar.

- Projektstöd till kulturprojekt. Ska främja ett mångsidigt kulturliv av hög konstnärlig kvalitet. Stöd till projekt av konstnärlig och kulturpolitisk betydelse. Två olika sorters projektstöd finns: ”Pronto!” – upp till 40 000 kronor, kan sökas fyra gånger om året. Samt det stora projektstödet, som fördelas två gånger om året.

- Verksamhetsstöd till konstnärlig verksamhet som är av hög kvalitet och angelägen för sina målgrupper, samt kulturverksamheter som bedöms vara särskilt kulturpolitiskt värdefulla.

- Stöd till interkulturella projekt och kulturarrangemang som innebär möten och samverkan mellan olika grupper.

- Kulturstipendier på 30 000 kronor kan sökas en gång om året.

- ”En snabb slant”. Stipendium till unga människor mellan 18 och 25 år för att förverkliga kulturella idéer och projekt.

Götene

- Föreningsbidrag. I första hand till föreningsverksamhet som riktas mot barn och ungdom: Aktivitetsbidrag, lokal- och anläggningsstöd, projekt- och investeringsstöd, bidrag till bygdegårdsföreningar samt bidrag till verksamhet för personer med funktionsnedsättningar.

Herrljunga

- Stöd till kulturarrangemang/-projekt: För att stärka tillgängligheten till kvalitativa och nyskapande kulturupplevelser. Arrangemangen/projekten ska vara offentliga.

- Föreningsbidrag: Aktivitetsstöd för barn och ungdomsverksamhet, drift- och lokalstöd, lokalstöd till hyrd lokal samt utvecklingsstöd för investeringar och satsningar.

- ”Snabba slanten”-stipendium. Kan sökas av ungdomar från det år man fyller 13 år till det år man fyller 20 år. Syftar till att främja ungdomars entreprenöriella förmåga samt bredda utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för unga.

- Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet. I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Hjo

- Föreningsbidrag: Aktivitetsbidrag, investeringsbidrag, startbidrag, ledarutbildningsbidrag, anläggningsbidrag samt lokalbidrag.

- Årligen utdelat kulturpris som erkänsla eller belöning för särskilt värdefulla insatser inom kulturområdet.

Härreda

- Kulturbidrag till person eller förening som vill ordna ett offentligt kulturellt arrangemang.
- Föreningsbidrag: Startbidrag, verksamhetsbidrag, investeringsbidrag, ledarutbildningsbidrag, handikapp- och pensionärsbidrag, lokal- och anläggningsbidrag samt selektivt bidrag till särskilt angelägna insatser.
- Årligen utdelat kulturpris samt kulturstipendium avsett som stöd och uppmuntran för fortsatt utbildning och utveckling.

Karlsborg

- Föreningsbidrag: Aktivitetsbidrag, anläggnings- och lokalkostnadsbidrag, startbidrag, bidrag till föreningar för personer med funktionsnedsättning. Samt övriga bidrag som avser att uppmuntra aktiviteter som kommer allmänheten till godo och gagnar utvecklingen av kultur- och fritidsverksamheten. Föreningar kan söka bidrag till projekt och program som kräver särskild finansiering – gärna verksamhet för barn och ungdom.
- Stipendium till unga för att uppmuntra talang inom områdena kultur och idrott/fritid samt pris för förtjänstfulla insatser inom antingen kultur- eller fritidsområdet.
- Folkhälsobidrag till aktivitet/projekt som har till syfte att stärka och utveckla barn och ungdomar.

Kungälv

- Arrangemangsbidrag: Ska främja ett allsidigt och varierat kulturutbud. Bidraget kan utgå till föreningar som anordnar kvalitativa kulturarrangemang.

- Bidrag till ungdomsorganisationer, för verksamhet för åldersgruppen 7–20 år: Aktivitetsstöd, driftbidrag, bidrag till kultur- och fritidsfrämjande verksamhet.
- Kulturstipendium på 10 000 kronor och kulturpris för särskilt värdefulla kulturinsatser.

Lerum

- Stöd till kulturföreningar: Verksamhetsbidrag och projektbidrag.
- Föreningsbidrag: Startbidrag, projektbidrag och aktivitetsstöd. Bidrag till ungdomsföreningar: Startbidrag, verksamhetsbidrag, lokalkostnadsbidrag och projektbidrag.
- Bidrag till studieförbund.

Lidköping

- Bidrag till arrangerande kulturförening: Stöd till föreningar som arrangerar kultur-evenemang öppna för alla.
- Föreningsbidrag.
- Bidrag eller förlustgaranti för viss aktivitet.
- Investeringsbidrag.
- Renoveringsbidrag.

Lilla Edet

- Aktivitets- och arrangemangsbidrag: Till föreningar och organisationer som anordnar kulturella arrangemang. Syftet är att främja ett mångsidigt och varierat kulturutbud.
- Föreningsbidrag: Startbidrag, verksamhetsbidrag, lokalbidrag samt särskilt bidrag till verksamhet som är angelägen att stödja.
- Kulturpris till person eller grupp för förtjänstfull gärning inom det kulturella området samt kulturstipendium till person eller grupp som visat lovande förutsättningar och betydande förmåga inom kulturella verksamhetsområden.
- Ungdomskraft, ett projekt inom Leader Göta Älv. Stöder projekt startade av ungdomar

i åldrarna 15–24 år. Leader Göta Älv är en del av landsbygdsprogrammet, som arbetar med att skapa en levande landsbygd inom kommunerna Vänersborg, Trollhättan (utom stadskärnorna), Lilla Edet och Ale.

Lysekil

- Stöd till föreningar med inriktning på ungdomsverksamhet: Verksamhetsbidrag, aktivitetsstöd, subventionerad lokalhyra, driftbidrag. Samt verksamhetsstimulerande bidrag till speciell verksamhet, till exempel särskilda insatser för bestämda ålders- och målgrupper och kampanjer mot droger. Även tillfälligt stöd till föreningar som verkar i områden där det är särskilt angeläget med föreningsverksamhet för ungdomar samt bidrag till ferieverksamhet.
- Kulturpris som uppmuntran och belöning för värdefulla insatser inom det kulturella verksamhetsområdet samt kulturstipendium till stöd och hjälp åt den som visar lovande förutsättningar för insatser inom det kulturella verksamhetsområdet.

Mariestad

- Stöd till föreningar som bedriver fritids- och/eller kulturverksamhet för ungdomar.
- Startbidrag till nystartade föreningar.
- Årligen utdelat kulturstipendium till person, grupp eller organisation, som belöning till, eller stöd och uppmuntran för, kulturell verksamhet.
- ”Snabba Cash”. Ungdomar 15–26 år kan få upp till 5 000 kronor till arrangemang eller projekt. Samarbete mellan Mariestad, Töreboda och Gullspång för att uppmuntra ökat kulturutövande och arrangörskap av, med och för unga.

Mark

- Bidrag till offentligt kulturuppdrag. Kan sökas av föreningar, grupper och enskilda. Arrang-

emangen ska ha allmänintresse. Uppdrag som riktar sig mot barn och ungdomar prioriteras.

- Kulturarrangemangsbidrag och bidrag för kulturprojekt. Kan sökas av föreningar, grupper och enskilda.
- Föreningsbidrag: Startbidrag, grundbidrag, lokalbidrag, aktivitetsstöd, underhålls- och reparationsbidrag, bidrag till samlingslokaler samt driftbidrag.
- ”Snabba pengar”. Kan sökas av ungdomar i åldern 13 till 24 år för att förverkliga en idé eller dröm.
- Bidrag till hembygdsföreningar.
- Bidrag till publikationer och produktioner. Kan sökas av föreningar, grupper och enskilda för produktion inom film, ljud och text.
- Emil och Vivi Johanssons kulturstipendium delas årligen ut till en eller flera personer som utfört en värdefull kulturell gärning.
- Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet. I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Mellerud

- Föreningsbidrag: Aktivitetsstöd, stöd till föreningslokaler, bidrag till handikapporganisationer, särskilt bidrag till mycket kostnadskrävande verksamhet för barn och ungdom samt stimulansbidrag för aktiviteter för lovlediga skolungdomar.
- Snabbpeng för ungdomar. För ungdomar som är 25 år eller yngre och vill genomföra aktiviteter som riktar sig till unga eller presenterar något unga gör.
- Leader, en del av landsbygdsprogrammet, beviljar medel till lokala samverkansprojekt som

gynnar landsbygden och små orter i Dalsland och Årjäng.

Munkedal

- Föreningsbidrag: Aktivitetsbidrag, startbidrag och anläggningsbidrag.
- Kulturpris på 6 000 kronor utdelas till enskild person eller förening för förtjänstfulla kulturinsatser.
- Kulturstipendium på 6 000 kronor utdelas till verksam kulturutövare eller till den som studerar inom kulturområdet.

Mölnadal

- Arrangemangsbidrag. Ska stimulera föreningar att anordna offentliga arrangemang.
- Föreningsbidrag: Bidrag för verksamheter för barn och ungdomar 7-20 år, lokalbidrag för ungdomsverksamhet, verksamhetsbidrag, nystartsbidrag och investeringsbidrag.
- Stöd till studieförbund: Grundbidrag, kulturbidrag, förstärkningsbidrag och verksamhetsrelaterat bidrag.
- ”Show me the money”. För ungdomar 13–19 år som vill genomföra en idé.

Orust

- Bidrag till föreningar och organisationer som anordnar offentliga kulturarrangemang.
- Föreningsbidrag: Startbidrag, aktivitetsbidrag, bidrag till handikappföreningar och pensionärsföreningar samt bidrag till övriga föreningar/organisationer vars verksamhet är till väsentlig nytta för kommunen.
- Avgiftsbefrielse i kommunala lokaler för handikapp- och pensionärsföreningar samt barn- och ungdomsverksamhet.
- Bidrag till studieförbund.
- Bidrag till lokaler/anläggningar.
- Upprustningsbidrag.
- Bidrag till investeringar.

- Kulturpris på 5 000 kronor till pristagare som på ett förtjänstfullt sätt har utfört en kulturgärning.
- Orusts Sparbanks kulturstipendium på 25 000 kronor till enskilda som önskar stöd för kulturell verksamhet.

Partille

- Bidrag till kulturföreningar: Startbidrag och verksamhetsbidrag.
- Kulturarrangemangsbidrag.
- Bidrag till pensionärsföreningar.
- Årligen utdelat kulturpris på 5 000 till enskild person, sammanslutning eller förening, samt kulturstipendium på 10 000 kronor.

Skara

- Bidrag till ungdomsföreningar (åldrarna 7–20 år): Grundbidrag, lokalbidrag, aktivitetsstöd, ledarutbildningsbidrag, startbidrag samt bidrag till särskilt värdefulla insatser för kommunens ungdomar.
- Bidrag till övriga föreningar: Grundbidrag, lokal- och anläggningsbidrag, startbidrag samt bidrag till särskilt värdefulla insatser för kommunens invånare.
- Kulturstipendium och ungdomsledarstipendium.

Skövde

- Stöd till föreningar som främjar kulturlivet: Verksamhetsbidrag och särskilt bidrag för kulturaktivitet.
- Stöd till föreningar som bedriver aktiv barn- och ungdomsverksamhet samt handikappföreningar: Startbidrag, verksamhetsbidrag, lokalkostnadsbidrag, ledarutbildningsbidrag, ränte- och amorteringsfritt lån samt investeringsbidrag.
- Kulturstipendium som belöning eller stöd och uppmuntran för kulturell verksamhet.

- Nyeport (Ungdomens hus) kan ge mindre bidrag till projekt för unga, även åt en grupp som inte är en förening.

Sotenäs

- Kulturstöd till kvalitativa kulturella aktiviteter. Bidraget ges till föreningar.
- Föreningsbidrag: Aktivitetsstöd för ungdomar, pensionärs- och handikappföreningar samt anläggningsstöd.

Stenungsund

- Stöd till föreningar inom kultursektorn: Grundbidrag, startbidrag, bidrag till kulturarrangemang, anläggningsstöd samt ett kompletterande stimulans-/utbildningsbidrag, som ska täcka föreningars behov vid genomförande av särskilda projekt- och punktinsatser.
- Bidrag till ungdomsföreningar (åldrarna 7–20 år), pensionärsföreningar och handikappföreningar: Anläggningsstöd (driftsbidrag och underhållsbidrag) och aktivitetsstöd.
- Årligen utdelat kulturstipendium till en person eller förening som gjort en insats för kulturen i samhället.

Strömstad

- Arrangörsbidrag. Ska ge arrangör möjlighet att anordna offentligt kultur- eller fritidsarrangemang.
- Aktivitetsbidrag för föreningsaktiviteter bland ungdomar i åldern 7–25 år.
- Föreningsbidrag: Grundbidrag, startbidrag och anläggningsbidrag.
- Kulturpris till person som gjort en insats eller värdefull gärning inom kulturområdet.

Svenljunga

- Stöd till kulturverksamhet. Till exempel ekonomiskt bidrag till större evenemang, sockenböcker, underhåll av hembygdsstugor med mera.

- Föreningsbidrag: Aktivitetsbidrag, bidrag till bygdegårdar/samlingslokaler, driftsbidrag, grundbidrag till ungdoms-, pensionärs- och handikappföreningar, lokalbidrag, startbidrag samt bidrag till sportlovsaktiviteter.

- Årligen utdelat kulturstipendium till person, grupp, förening, institution eller organisation som har gjort värdefulla insatser inom kulturområdet. Stipendium utdelas även till Årets förening.

- Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet. I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Tanum

- Arrangörsbidrag. Till ideella arrangörer för att anordna evenemang/aktiviteter. Nya former av arrangemang och constellationer prioriteras.
- Projektbidrag. För att stödja enskilda kulturutövare, föreningar, skolor eller institutioner i projekt som bidrar till kommunens utveckling.
- Föreningsbidrag: Grundbidrag, ledarutbildningsbidrag och aktivitetsbidrag för förening med verksamhet för barn och unga. Grundbidrag för samlingslokalförening. Grundbidrag för förening med verksamhet för vuxna. Grundbidrag, lokalbidrag, aktivitets- och verksamhetsbidrag för handikapp- eller pensionärsförening. Startbidrag, anläggnings- och lokalbidrag samt övriga bidrag/investeringar som inte ryms i föreningsbidragsnormerna i övrigt.
- Kulturpris till pristagare som gjort stora insatser för kulturlivet. Även kulturstipendium.

Tibro

- Stöd till föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet: Bidrag för särskild kultur-

verksamhet. Projektbidrag till större arrangemang och nyskapande projekt som syftar till att förnya och utveckla kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Startbidrag, aktivitetsbidrag, ledarutbildningsbidrag, bidrag till handikappföreningar, lokal- och anläggningsbidrag, anläggningslån samt subventionerad hyra i kommunala lokaler.

- Kulturstipendium avsett att uppmuntra förtjänstfull verksamhet inom skilda kulturella områden.

Tidaholm

- Föreningsbidrag: Verksamhetsbidrag (aktivitetsstöd), anläggningsbidrag och bidrag till kultur- och hembygdsföreningar.

- Extra bidrag till investeringar i anläggningar, utveckling av verksamhet eller annat som främjar ungdomsverksamhet, friskvård eller motsvarande.

Tjörn

- Föreningsbidrag: Verksamhetsbidrag, anläggningsbidrag, driftsbidrag och utbildningsbidrag.

- Utmärkelser och stipendier: Till enskild eller förening för särskilt förtjänstfulla insatser inom kulturell verksamhet och inom föreningslivet. Kultur- och fritidsstipendium på 10 000 kronor för unga som maximalt fyllt 20 år.

Tranemo

- Kulturarrangörsbidrag för offentligt kulturarrangemang. Inte bara till förening, även till privatperson eller annan organisation. Även barn och unga under 18 år kan ansöka, i samarbete med vuxen ekonomiskt ansvarig.

- Bidrag till kulturföreningar som på ett aktivt sätt berikar kulturlivet.

- Föreningsbidrag: Verksamhetsbidrag, lokalbidrag, anläggnings- och samlingslokal-

stöd, driftbidrag, ledarutbildningsbidrag samt stimulansbidrag för insatser för viss målgrupp, projekt, kampanjer, nystartande av förening eller för särskilda behov.

- Årligen utdelat kulturstipendium på 10 000 kronor till enskild person eller grupp som gjort betydande insatser inom det kulturella området.

- Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet.

I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Trollhättan

- Kulturbidrag. För att stödja ett varierat kulturutbud samt främja kulturell amatörverksamhet.

- Bidrag till offentlig kulturverksamhet/arrangemang. För enstaka offentliga arrangemang eller speciell kulturverksamhet.

- Föreningsbidrag: Verksamhetsbidrag, lokalbidrag, startbidrag samt lovbidrag för att bedriva verksamhet under sport-, sommar- och höstlov.

- Bidrag för särskilda insatser när det anses angeläget att stödja speciell verksamhet.

- Bidrag till studieförbund.

- Driftbidrag till organisation som inte faller inom det ordinarie bidragssystemet.

- Driftbidrag till bygdegårds- och Folkets Husföreningar.

- Kulturpris till person eller grupp för förtjänstfull gärning inom det kulturella verksamhetsområdet samt kulturstipendium för kulturarbetare.

- ”Ungdomspengen”. Ekonomiskt stöd till ungdomar 12-25 år, som vill anordna ett kultur- eller fritidsevenemang. Har kort behandlingstid (cirka två-sex veckor). Förutom ekonomiskt

stöd (förlusttäckning) även hjälp med lån av kommunens lokaler och/eller teknik, coachning i genomförandet av projektet och kontakt med andra aktörer som kan vara till hjälp vid arrangemanget.

■ Ungdomskraft, ett projekt inom Leader Göta Älv. Stöder projekt startade av ungdomar i åldrarna 15–24 år. Leader Göta Älv är en del av landsbygdsprogrammet, som arbetar med att skapa en levande landsbygd inom kommunerna Vänersborg, Trollhättan (utom stadskärnorna), Lilla Edet och Ale.

Töreboda

■ Stöd till föreningar med ungdomsverksamhet: Startbidrag, verksamhetsbidrag, bidrag till offentlig programverksamhet, grundbidrag till föreningar med allmänna samlingslokaler samt bidrag till insatser för integration.

■ Kultur- och fritidsstipendier till person eller förening som gjort betydande insatser inom kulturen och till förening som arbetat särskilt med ”verksamhet på lika villkor”.

■ Utvecklingsstipendium till person, företag eller organisation som har utfört eller utför insatser som gynnar kommunens framtid och utveckling eller som gör livet rikare för dem som bor i kommunen.

■ ”Snabba Cash”. Ungdomar 15–26 år kan få upp till 5 000 kronor till arrangemang eller projekt. Samarbete mellan Mariestad, Töreboda och Gullspång för att uppmuntra ökat kulturutövande och arrangörskap av, med och för unga.

Uddevalla

■ Stöd till föreningar med verksamhet för unga i åldrarna 7–20 år: Aktivitetsbidrag, utvecklingsbidrag, lokalbidrag, anläggningsbidrag, förbättrings- och utrustningsbidrag.

■ Kulturbidrag.

■ Handikappföreningsbidrag.

■ Kulturstipendium till personer som visat lovande förutsättningar samt kulturpris för särskilt värdefulla insatser inom kulturområdet.

■ ”Giraff”. Stöd till ungdomar mellan 13 och 26 år. Ekonomiskt stöd och vägledning för att förverkliga en idé.

Ulricehamn

■ Arrangörsstöd. För att arrangera offentligt kulturevenemang. Kan sökas av privatperson, förening eller annan organisation. Även barn och ungdomar kan ansöka om arrangörsstöd om en vuxen person finns med som ekonomiskt ansvarig. Dock kan inte företag eller vinstdrivande organisationer få arrangörsstöd.

■ Föreningsbidrag till ideell förening som bedriver barn- och ungdomsverksamhet: Startbidrag, aktivitetsstöd, driftbidrag till allmän samlingslokal/bygdegård, grundbidrag, bidrag för kostnadskrävande projekt, lokalbidrag samt bidrag för oförutsett/övrigt – ett komplement till de övriga bidragsformerna.

■ Årligen utdelat kulturpris och kulturstipendium.

■ Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet. I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Vara

■ Verksamhetsbidrag till kulturföreningar.

■ Bidrag för kulturarrangemang.

■ Startbidrag för nystartade föreningar med ungdomsverksamhet.

■ Grundbidrag för administrativa kostnader samt aktivitetsstöd för ungdomsföreningar.

- Anläggnings- och upprustningsbidrag.
- Stöd till studieförbundsverksamhet för cirkelverksamheter och kulturarrangemang.
- Kulturstipendium på 10 000 kronor.
- Fritidsstipendium på 10 000 kronor till ledare i föreningslivet.
- Kulturpris på 6 000 kronor till en, flera eller en grupp personer som utfört en mångårig kulturfrämjande insats.
- Större bidrag till speciella ändamål, för förening som funderar över en större investering.

Vårgårda

- Kulturbidrag.
- Lokalbidrag till föreningar som äger eller hyr lokaler för ungdomsverksamhet, åldrarna 7–20 år.
- Bidrag till pensionärsföreningar.
- Ungdomsprojekt Sixten: Ungdomar mellan 13 och 25 år med egna idéer kan få hjälp med projektplanering och pengar. Ingår i Leader, som är en del av landsbygdsprogrammet. I Leader Sjuhärad ingår Borås, Ulricehamn, Mark, Svenljunga, Tranemo, Bollebygd, Herrljunga och Vårgårda.

Vänersborg

- Stöd till kulturförening och bygdegårdsförening: Grundbidrag, bidrag till enstaka offentligt arrangemang samt bidrag till nybildad kulturförening.
- Anslag för studieförbundens lokala verksamhet.
- Kulturstipendium till unga kulturarbetare eller grupper.
- Kulturpris till person, grupp eller organisation för speciellt värdefulla insatser inom det kulturella området.
- Bidrag till ungdomsföreningar: Startbidrag, grundbidrag och aktivitetsstöd.

- Bidrag till sociala föreningar, pensionärsföreningar och handikappföreningar.
- ”Snabb slant”. Engångsbidrag för unga mellan 13 och 25 år, både enskilda personer och ungdomsföreningar, som vill ordna något för ungdomar. Även hjälp med att låna kommunens lokaler eller utrustning och hjälp med marknadsföring eller coachning i genomförandet av projektet.
- Ungdomskraft, ett projekt inom Leader Göta Älv. Stöder projekt startade av ungdomar i åldrarna 15–24 år. Leader Göta Älv är en del av landsbygdsprogrammet, som arbetar med att skapa en levande landsbygd inom kommunerna Vänersborg, Trollhättan (utom stadskärnorna), Lilla Edet och Ale.

Åmål

- Stöd till kulturföreningar: Verksamhetsbidrag och startbidrag.
- Stöd till föreningar med ungdomsverksamhet, föreningar för funktionshindrade samt övriga vuxenföreningar: Startbidrag, verksamhetsbidrag och utbildningsbidrag.
- Kulturstipendium till person eller ideell förening som belöning eller stöd och uppmuntran för värdefulla insatser inom kulturell verksamhet.
- Leader, en del av landsbygdsprogrammet, beviljar medel till lokala samverkansprojekt som gynnar landsbygden och små orter i Dalsland och Årjäng.

Öckerö

- Riktat bidrag till föreningar, organisationer eller sammanslutningar som utvecklar befintlig verksamhet eller startar ny verksamhet.
- Lokal- och anläggningsbidrag till ungdomsföreningar, hembygdsföreningar, handikappföreningar och pensionärsföreningar. ■

REDAKTION Karin Stammarnäs, Helen Liljedal, Astrid Ekermo, Nils Wiklander, Carita Forslund

ANALYS OCH ENKÄTARBETE Rebekka Rundberg **SKRIBENT** Ulf Benkel

ART DIRECTOR/GRAFISK FORM Thomas Larsson

Kultur i Väst 2014 • Tryck Bording Borås

Kultur i Väst

SE 405 44 Göteborg
besök Rosenlundsgatan 4

växel 031 333 51 00

fax 031 13 68 32

www.kulturivast.se